

**İSPANYA
ANAYASASI**

İSPANYA ANAYASASI

İÇİNDEKİLER

	Madde No. Sayfa No.
Önsöz	 537
Giriş	1-9 539-540
Kısım I. Temel Hak ve Görevler	10 540
Bölüm I. İspanyollar ve Yabancılar	11-13 540-541
Bölüm II. Haklar ve Özgürlükler	14 541
Kesim I. Temel Haklar ve Kamu Hürriyetleri	15-29 541-545
Kesim II. Vatandaşların hakları ve ödevleri	30-38 545-546
Bölüm III. Ekonomik ve Sosyal Politika	
Düzenleme İlkeleri	39-52 546-549
Bölüm IV. Temel Haklar ve Özgürlüklerin Teminatı	53-54 549
Bölüm V. Hakların ve özgürlüklerin askıya alınması	55 549-550
Kısım II. Krallık	56-65 550-552
Kısım III. Parlamento (Cortes Generales)	
Bölüm I. Meclisler	66-80 552-555
Bölüm II. Kanun Tasarılarının Hazırlama	81-92 556-558
Bölüm III. Uluslararası Antlaşmalar	93-96 558-559
Kısım IV. Hükümet ve Yönetim	97-107 559-561
Kısım V. Hükümet ve Parlamento	
arasındaki ilişkiler	108-116 561-563
Kısım VI. Yargı Erki	117-127 563-565
Kısım VII. Ekonomi ve Maliye	128-136 565-567
Kısım VIII. Devlet Bölgesel Teşkilatlanması	
Bölüm I. Genel İlkeler	137-139 567
Bölüm II. Yerel Yönetim	140-142 568
Bölüm III. Özerk Topluluklar	143-158 568-575
Kısım IX. Anayasa Mahkemesi	159-165 575-577
Kısım X. Anayasada Değişiklik	166-169 577-578
Ek Hükümler	 579
Geçici Hükümler	 580-581
Yürürlükten Kalkanlar	 582
Son Hüküm	 583

İSPANYA ANAYASASI

31 Ekim 1978 tarihinde yapılan Kongre ve Senato Genel Kurul toplantılarında Parlamento (Cortes Generales) tarafından kabul edilmiştir

7 Aralık 1978’de yapılan referandumda İspanya halkı tarafından kabul edilmiştir

27 Aralık 1978 tarihinde Majesteleri Kral tarafından Parlamento (Cortes Generales) önünde onaylanmıştır

Önsöz

İspanyol Milleti, adalet, özgürlük ve güvenlik oluşturmak ve her üyesinin refahını desteklemek için, egemenliğini kullanarak, şunları yapmak için iradesini ilan eder:

Adil bir sosyal ve ekonomik düzen uyarınca, Anayasa ve kanunlar kapsamında, bir arada demokratik yaşama güvencesi vermek;

Halk iradesinin bir ifadesi olarak hukukun üstünlüğünü teminat altına alan Hukuk Devletini güçlendirmek;

Tüm İspanyolları ve İspanya halklarını, bunların kültür ve geleneklerini, insan haklarını, dillerini ve kurumları korumak;

Herkesin hakettiği kaliteli bir yaşamı sağlamak için kültürel ve ekonomik gelişmeyi teşvik etmek; Demokratik ve ileri bir toplum oluşturmak;

ve dünyanın bütün halklarıyla barışçı ilişkiler ve etkili işbirliğini güçlendirmek için İşbirliği yapmak.

Bu sebeple, aşağıdaki metni Parlamento (Cortes Generales) kabul etmiş ve İspanya halkı onaylamıştır

İSPANYA ANAYASASI

Giriş

Madde 1. (Egemenlik Yurttaşlarıdır.)

1. Bu Anayasa, İspanya'yı, hukukun üstünlüğüne bağlı, kanun düzeni, özgürlük, adalet, eşitlik ve siyasi çoğulculuğun en yüksek değerlerini savunan sosyal ve demokratik bir Devlet olarak kurar.

2. Ulusal egemenlik, Devletin gücünü aldığı İspanya halkınıdır.

3. İspanyol Devleti'nin siyasi şekli parlamenter monarşidir.

Madde 2. (Milletin Birliği ve Özerklik hakkı.)

Anayasanın temeli, İspanyol milletinin ayrılmaz birliği, tüm İspanyolların ortak ve bölünmez ülkesidir.

Madde 3. (Kastilyanca ve diğer İspanyol dilleri.)

1. Devletin resmi dili kastilyancadır. Tüm İspanyolların bu dili bilme ödevi ve kullanma hakkı vardır.

2. Diğer İspanyol dilleri de, kendi Yasalarına göre, ilgili Özerk Topluluklarda resmi dildir.

3. İspanya'nın farklı dillerden oluşan zenginliği özel saygı ve koruma gösterilmesi gereken bir kültürel mirastır.

Madde 4. (İspanya Bayrağı ve Özerk Toplulukların Bayrakları.)

1. İspanya'nın bayrağı üç yatay şeritten oluşur: sarı şeridin her kırmızı şeridin iki katı olduğu kırmızı, sarı ve kırmızı.

2. Yasalar Özerk Toplulukların bayrak ve sancaklarını tanıyabilir. Bu bayraklar kendi kamu binalarında ve resmi törenlerinde İspanya bayrağı ile birlikte kullanılır.

Madde 5. (Başkent Madrid.)

1. Devletin başkenti Madrid şehridir.

Madde 6. (Siyasi Partiler.)

Siyasi partiler siyasi çoğulculuğun ifadesidir; halk iradesinin oluşumu ve ifadesine katkıda bulunurlar ve siyasi katılımın temel araçlarıdır. Anayasa ve kanunlara saygı koşuluyla kurulmaları ve faaliyet göstermeleri serbesttir. İç yapıları ve faaliyetleri demokratik olmalıdır.

Madde 7. (Sendikalar ve işveren kuruluşları.)

Sendikalar ve işveren kuruluşları temsil ettikleri ekonomik ve toplumsal çıkarların savunulmasına ve ilerletilmesine katkıda bulunur. Anayasa ve kanunlara saygılı oldukları sürece kurulmalarına ve faaliyetlerine sınır konulmaz. İç yapıları ve faaliyetleri demokratik olmalıdır.

Madde 8. (Silahlı Kuvvetler.)

1. Ordu, Donanma ve Hava Kuvvetlerinden oluşan Silahlı Kuvvetlerin görevi, İspanyanın hükümrânlığını ve bağımsızlığını güvence altına almak ve toprak bütünlüğünü ve anayasal düzenini savunmaktır.

2. Askeri teşkilatın temel yapısı, Anayasanın esaslarına göre esas kuruluş kanunuyla düzenlenir.

Madde 9. (Kanuna saygı), (Özgürlük ve eşitlik), (Kanun güvencesi)

1. Vatandaşlar ve kamu makamları Anayasa ve diğer kanun hükümleriyle birbirine bağlıdır.

2. Bireylerin ve ait oldukları grupların özgürlük ve eşitliğinin gerçek ve etkili olabilmesini sağlayacak koşulları geliştirmek, bunları tam olarak kullanmalarının önündeki engelleri kaldırmak ve tüm vatandaşların siyasi, ekonomik, kültürel ve toplumsal yaşama katılmalarını kolaylaştırmak kamu makamlarının görevidir.

3. Kanunlara uygunluk ilkesini, kanuni hükümlerin hiyerarşisini, kanun yapmanın saydamlığını, kişi haklarını sınırlayan veya uygunsuz cezai tedbirlerin geriye işletilemeyeceği, hukukun üstünlüğünün galip geleceğini, kamu yetkililerinin hesap verebilirliği ve keyfi işlem yapmalarının yasak olması Anayasa güvencesindedir.

Kısım I.

Temel haklar ve ödevler

Madde 10. (Kişi hakları.)

1. İnsan onuru, ihlal edilemez ve temel haklar, kişiliğin serbest gelişimi, kanunlara ve başkalarının haklarına saygı politik düzen ve sosyal barışın temelidir.

2. Anayasa tarafından tanınan temel haklar ve hürriyetlerle ilgili ilkeler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne ve bu konuda İspanya'nın onay verdiği uluslararası antlaşmalar ve sözleşmelere uygun olarak yorumlanır.

Bölüm I.

İspanyollar ve Yabancılar

Madde 11. (Vatandaşlık.)

1. İspanyol uyruğu kanun hükümlerine göre edinilir, korunur ve kaybedilir.

2. İspanyol kökenli hiçbir kimse vatandaşlıktan çıkarılamaz.

3. Devlet Latin Amerika ülkeleriyle veya İspanya'yla tarihte ya da günümüzde özel bağları olan ülkelerle çifte vatandaşlık anlaşmaları yapabilir.

Söz konusu ülkeler, kendi vatandaşlarına karşılıklı bir hak tanımasalar bile, bu ülkelerde, İspanyollar kendi vatandaşlıklarını kaybetmeden vatandaşlığı kabul edilebilirler

Madde 12. (Erişkinlik: 18 yaş.)

İspanyollar onsekiz yaşında rüştünü ispat eder.

Madde 13. (Yabancıların hakları.)

1. Yabancılar, antlaşmalar ve kanunun belirlediği koşullarda, mevcut sıfatlarıyla güvence altındaki kamu hürriyetlerinden yararlanır.

2. Karşılıklılık ilkesiyle uyumlu olarak, yerel seçimlerde oy verme ve seçilme hakkıyla ilgili yapılan bir anlaşma veya kanunla düzenlenmiş durumlar hariç, 23'üncü maddede tanınan haklara sadece İspanyollar hak kazanır.

3. Suçluların iadesi, karşılıklılık ilkesi temelinde, sadece bir antlaşma veya kanun çerçevesinde mümkündür. Siyasi suçlar, suçluların iadesi kapsamında değildir, ancak terörist eylemler bu şekilde değerlendirilmez.

4. Kanun, başka ülkelerden vatandaşların ve vatansız kişilerin İspanya'da sığınma hakkından yararlanma koşullarını belirler.

Bölüm II.

Haklar ve Özgürlükler

Madde 14. (Kanun önünde eşitlik.)

İspanyollar kanunlar önünde eşittir ve hiçbir şekilde doğum, ırk, cinsiyet, din, fikir veya herhangi bir kişisel, toplumsal koşul veya durumdan dolayı ayrıma tabi tutulamazlar.

Kesim I.

Temel Haklar ve Kamu Hürriyetleri

Madde 15. (Yaşam hakkı.)

Herkesin yaşama, bedensel ve manevi bütünlük hakkı vardır ve hiçbir koşulda işkence ve insanlık dışı veya onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulamaz. Savaş zamanlarında askeri ceza kanununun belirttiği durumlar hariç, ölüm cezası kaldırılmıştır.

Madde 16. (Fikir ve inanç özgürlüğü.)

1. Kişilerin ve toplulukların fikir, din ve ibadet özgürlükleri güvence altındadır ve bunların ifade edilmesinde, kanunla korunan kamu düzeninin devamı için gerekli olanların dışında hiçbir sınır yoktur.

2. Din, inançlar, fikirler

3. Devlet dini yoktur. Kamu yetkilileri İspanyol toplumunun dini inançlarını dikkate alır ve dolayısıyla Katolik Kilisesi ve diğer mezheplerle uygun işbirliğini sürdürür.

Madde 17. (Kişisel özgürlük.)

1. Herkesin özgürlük ve güvenlik hakkı vardır. Kimse, bu maddenin hükümleri ve kanunda belirtilen hal ve şekiller dışında özgürlüğünden yoksun bırakılamaz.

2. Önleyici tutukluluk, gerçeklerin saptanması amacıyla gerekli soruşturmanın yapılması için tam olarak ihtiyaç duyulan zamandan daha fazla süremez; her durumda, tutuklanan kimse en fazla yetmişiki saat içinde ya serbest bırakılır ya da adli makamlara teslim edilir.

3. Tutuklanan kişiye, hemen ve kendisinin anlayabileceği şekilde, hakları ve tutuklanma nedeni bildirilir ve ifade vermeye zorlanamaz. Tutukluya, poliste ve mahkemede, kanunun belirlediği şartlarda bir avukat yardımı temin edilir.

4. Haksız tutuklanan herhangi bir kişinin adli makamlara derhal teslim edilmesini temin için, haksız tutuklamayı yasaklayan usuller kanunla düzenlenir.

5. Aynı şekilde, geçici hapsin azami süresi kanun tarafından belirlenir.

Madde 18. (Mahremiyet hakkı, Konut dokunulmazlığı.)

1. Namus, kişi ve aile mahremiyeti ve kişinin kendi görüntüsüyle ilgili hakları teminat altındadır.

2. Konuta dokunulamaz. Suçüstü durumları hariç, ev sahibinin rızası veya yasal belge olmaksızın eve girilemez, arama yapılamaz.

3. Aksine bir mahkeme kararı olmaksızın, özellikle posta, telgraf, telefon haberleşmesi olmak üzere, haberleşmenin gizliliği teminat altındadır.

4. Kanun, namus, kişi ve aile mahremiyeti ve kişinin kendi görüntüsüyle ilgili haklarını teminat altına almak için, veri işlemeye sınır koyar.

Madde 19. (İkamet ve seyahat özgürlüğü.)

İspanyollar, ulusal sınırlar içinde serbestçe ikamet ve seyahat etme hakkına sahiptir.

Aynı şekilde, kanunun belirlediği koşullara tabi olarak, İspanya'ya serbestçe giriş çıkış yapma hakkına sahiptirler. Bu hak siyasi veya ideolojik sebeplerle kısıtlanamaz.

Madde 20. (İfade özgürlüğü.)

1. Aşağıdaki haklar tanınır ve korunur:

a) Düşünceleri, fikirleri ve görüşleri, söz, yazı veya başka herhangi bir iletişim aracıyla, serbestçe ifade etme ve yayma hakkı;

b) Edebiyat, sanat, bilim ve teknoloji üretme ve yaratma hakkı;

c) Akademik özgürlük hakkı;

d) Her türlü yayım aracıyla serbestçe haberleşme veya doğru bilgi edinme hakkı. Kanun aşağıdaki konuyu düzenler. Bu hürriyetlerin kullanılmasında şahsi vicdan ve profesyonel gizliliğe başvurma hakkı.

2. Bu hakların kullanılması herhangi bir ön denetimle kısıtlanamaz.

3. Kanun, Devletin veya herhangi bir kamu kurumunun denetimindeki sosyal iletişim medyasının kuruluşunu ve Parlamento (Cortes Generales)

tarafından denetimini düzenler ve toplumun ve çeşitli dillerin çoğulculuğuna saygı göstermek suretiyle, ana toplumsal ve siyasi grupların bu medyaya erişimini teminat altına alır.

4. Hürriyetler bu Başlık altında tanımlanan haklara saygıyla, bunları uygulayan kanuni hükümlerle ve özellikle, namus, kişi mahremiyeti ve şahsi ün ve gençlerin çocukların korunması hakkıyla sınırlıdır.

5. Yayın veya kayıtlar veya herhangi bir başka medyaya sadece mahkeme emriyle el konulabilir.

Madde 21. (Toplantı hakkı.)

1. Silahsız ve barışçı toplantı hakkı tanınmıştır. Bu hakkın kullanımı ön izin gerektirmez.

2. Halka açık yerlerde yapılacak toplantılar ve gösteriler için yetkili makamlara önceden haber verilir. Bu makamlar, sadece, kişilere ve mülke tehdit içeren ciddi emniyet ve kamu güvenliği ihlali beklentisi ile bunları yasaklayabilir.

Madde 22. (Dernek kurma hakkı.)

1. Dernek kurma hakkı tanınmıştır.

2. Suç amacı güden veya bu kapsamda araçları kullanan dernekler yasadışıdır.

3. Bu madde kapsamında kurulan derneklerin sadece kamusal bilgi amacıyla tescil edilmesi gerekir.

4. Dernekler sadece gerekçeli mahkeme emri ile feshedilebilir veya faaliyetleri askıya alınabilir.

5. Gizli ve yarı askeri dernekler yasaktır.

Madde 23. (Katılım hakkı.)

1. Vatandaşların, doğrudan veya genel oyla periyodik seçimlerde serbestçe seçilen temsilciler aracılığıyla kamu işlerine katılma hakkı vardır.

2. Aynı şekilde, kanunun belirlediği şartlar çerçevesinde, eşit koşullarla kamu görevi elde etme hakları vardır.

Madde 24. (Hakların kanunen korunması.)

1. Herkes, meşru haklarını kullanmak için hâkim ve mahkemeler tarafından etkin korunma elde etme hakkına sahiptir ve hiçbir şekilde savunmasız bırakılamaz.

2. Aynı şekilde, herkesin, kanunun belirlediği adli hâkime erişme; bir avukatın savunması ve yardımı; kendisine yöneltilen suçlamaları öğrenme; gecikmeden ve tam güvenceli açık yargılanma; savunma için uygun delilleri kullanma; kendi aleyhine tanıklık etmeme; kendini suçlu ilan etmeme ve masum olduğuna inanma hakkı vardır.

Kanun, aile ilişkileri veya meslek sırrı nedenleriyle, iddia edilen suçlarla ilgili ifade verme zorunluluğu olmayan halleri belirler.

Madde 25. (Cezanın meşruluğu ilkesi), (Mahkumların ücretli çalışması)

1. Kimse, işlendiği zaman yürürlükte olan bir kanunun bir cürüm, kabahat veya idari suç saymadığı bir fiil veya ihmalden dolayı suçlu bulunamaz veya mahkûm edilemez.

2. Hapis gerektiren cezalar ve güvenlik önlemleri ıslah ve topluma kazandırmayı amaçlar ve zorla çalıştırmayı içermez. Hapse mahkûm edilen kimse, mahkûmiyet süresi, cezanın amacı ve ceza kanunu tarafından açıkça sınır getirilenler dışında, mahkûmiyeti sırasında, bu Bölümde ele alınan temel haklardan yararlanır. Her durumda, ücretli istihdam ve uygun Sosyal Güvenlik yardımlarına olduğu gibi kültürel olanaklar ve genel kişilik geliştirme hakkına sahiptir.

3. Mülki idare, doğrudan ya da dolaylı olarak hürriyetlerden mahrum etme cezası veremez.

Madde 26. (Haysiyet Divanı yasağı.)

Mülki İdare ve meslek örgütleri çerçevesinde Haysiyet Divanı yasaktır.

Madde 27. (Öğretme özgürlüğü), (Eğitim hakkı), (Üniversite Özerkliği)

1. Herkesin eğitim hakkı vardır. Öğretme hürriyeti tanınmıştır.

2. Eğitim, insan karakterinin, demokratik bir arada yaşama ilkeleri ve temel haklar ve özgürlüklere saygılı olarak gelişmesini amaçlar.

3. Kamu makamları, ebeveynlerin, çocuklarına kendi mezheplerine uygun dini ve ahlaki eğitim aldırma hakkını teminat altına alır.

4. İlköğretim zorunlu ve ücretsizdir.

5. Kamu yetkilileri, ilgili tüm tarafların etkin olarak katıldığı genel eğitim programı ve eğitim merkezlerini kurarak, herkesin eğitim hakkını teminat altına alır.

6. Anayasa ilkelerine saygı göstermek koşuluyla, bireylerin ve tüzel kişilerin eğitim merkezleri kurma hakkı vardır.

7. Öğretmenler, ebeveynler ve uygun olduğunda öğrenciler, kanunun belirlediği şartlarda, kamu fonlarıyla idare edilen merkezlerin kontrol ve yönetimini paylaşır.

8. Kamu makamları, kanuna uygunluğu sağlamak amacıyla, eğitim sistemini inceler ve standart hale getirir.

9. Kamu makamları, kanunun koyduğu şartları karşılayan öğretmen kuruluşlarına yardımda bulunur.

10. Üniversiteler, kanunun koyduğu koşullara göre, özerktir.

Madde 28. (Sendikalaşma hakkı), (Grev hakkı.)

1. Herkesin sendikaya serbestçe üye olma hakkı vardır. Kanun, Silahlı Kuvvetler veya askeri disipline tabi diğer kurumlar ve organlar için bu hakkın kullanımına sınır getirebilir, memurların bu hakkı kullanmasının özel koşullarını düzenler. Sendikal özgürlük, sendika kurma ve kişinin istediği sendikaya girme

hakkını ve aynı zamanda sendikaların konfederasyon oluşturma, uluslararası sendika örgütleri kurma veya bunların üyesi olma haklarını içerir. Kimse bir sendikaya girmeye zorlanamaz.

2. İşçilerin çıkarlarını korumak için grev yapma hakkı vardır. Bu hakkın kullanılmasını düzenleyen kanun temel haberleşme hizmetlerinin devamlılığını güvence altına alır.

Madde 29. (Dilekçe hakkı.)

1. Tüm İspanyolların, kanunun belirlediği şekilde ve neticelerine bağlı olarak, bireysel veya toplu olarak yazılı dilekçe verme hakkı vardır.

2. Askerî disipline tabi Silahlı Kuvvetler veya Kurum ve organlarının üyeleri bu hakkı sadece bireysel olarak ve ilgili mevzuat hükümlerine göre kullanabilir.

Kesim II.

Vatandaşların hakları ve ödevleri

Madde 30. (Askerlik hizmeti ve Vicdani Ret.)

1. Vatandaşların İspanya'yı savunma hakkı ve ödevi vardır.

2. Kanun İspanyolların askeri yükümlülüklerini belirler ve uygun teminatlarla, zorunlu askerlik hizmetinden muaf tutulmak için diğer sebeplerle birlikte, vicdani reddi de düzenler; uygun olduğunda, bunun yerine bir sosyal hizmet biçimi koyabilir.

3. Kamu yararına yönelik amaçları olan bir sivil hizmet oluşturulabilir.

4. Tabii afet, felaket, ciddi risk olması durumunda, vatandaşların görevleri kanunla düzenlenebilir.

Madde 31. (Vergi Sistemi.)

1. Herkes kendi mali olanaklarına göre, eşitlik ilkeleri temelinde, hiçbir şekilde yıkıcı olmayan, adil ve kademeli bir vergi sistemi aracılığıyla, kamu harcamalarına katkıda bulunur.

2. Kamu harcamaları, kamu kaynaklarının adil olarak paylaşılmasına izin verecek şekilde yapılır ve planlaması ve yürütülmesi verimlilik ve tasarruf kriterleriyle uyumlu olur.

3. Kamu amaçlı kişisel veya mülkiyet katkıları sadece kanun çerçevesinde konabilir.

Madde 32. (Evlilik.)

1. Erkek ve kadın tam kanuni eşitlikle evlenme hakkına sahiptir.

2. Kanun evlilik şekillerini, girilmesi gereken yaşı ve bunun için gerekli ehliyeti, eşlerin hak ve ödevlerini, ayrılma ve sona erme sebeplerini ve bunların sonuçlarını düzenler.

Madde 33. (Mülkiyet hakkı.)

1. Kişisel mülkiyet ve miras hakkı tanınmıştır.

2. Bu hakların içerikleri, kanun uyarınca, yerine getirdikleri toplumsal işlemlerle saptanır.

3. Kimse, kamu yararı ve toplum çıkarına haklı sebepler ve kanun hükümleriyle uyumlu tazminat olmaksızın, mülkiyet ve haklarından yoksun bırakılamaz.

Madde 34. (Vakıf hakkı.)

1. Kanuna göre, kamu yararını amaçlayan vakıf kurma hakkı tanınmıştır.

2. 22'nci maddenin iki ve dördüncü fıkraları vakıflar için de geçerlidir.

Madde 35. (Çalışma, haklar ve ödevler.)

1. Tüm İspanyolların çalışma görevi ve işe girme, serbestçe meslek veya iş seçme, işinde ilerleme, kendisinin ve ailesinin ihtiyaçlarını karşılaması için yeterli gelir hakkı vardır ve ayrıca cinsiyetleri nedeniyle hiçbir şekilde ayrımcılığa tabi tutulmazlar.

2. Kanun, bir İş Kanunu oluşturur.

Madde 36. (Mesleki dernekler)

Kanun meslek örgütlerinin hukuki statüsünün ve akademik derece gerektiren mesleklerin yapılmasıyla ilgili özelliklerini düzenler. Meslek örgütlerinin iç yapıları ve faaliyetleri demokratik olmalıdır.

Madde 37. (Çalışma anlaşmaları ve uyuşmazlıklar)

1. Kanun, işçi ve işveren temsilcileri arasında toplu iş pazarlığı hakkını olduğu kadar, anlaşmaların bağlayıcı kuvvetini de güvence altına alır.

2. İşçilerin ve işverenlerin toplu iş uyuşmazlığı önlemlerine başvurma hakkı tanınmıştır. Bu hakkın kullanılmasını düzenleyen kanun, oluşturabileceği kısıtlamalar saklı kalmak koşuluyla, temel haberleşme hizmetlerinin sürdürülmesi için gerekli önlemleri içerir.

Madde 38. (Serbest girişim. Piyasa ekonomisi.)

Piyasa ekonomisi çerçevesinde serbest girişim hakkı tanınmıştır. Kamu makamları, bu hakkın kullanımını ve genelde ekonominin talepleriyle uyumlu verimliliğin korunmasını ve duruma göre, planlanmasını güvence altına alır.

Bölüm III.

Ekonomik ve Sosyal Politika Düzenleme İlkeleri

Madde 39. (Ailenin ve çocukların korunması.)

1. Kamu makamları, ailenin sosyal, ekonomik ve hukuki korumasını sağlar.

2. Aynı şekilde, kamu makamları, soyuna ve annelerin evlilik durumuna bakılmaksızın, kanunlar önünde eşit olan çocukların tam korumasını sağlar. Kanun, babalık tetkikini sağlar.

3. Ebeveynler, evlilikten veya evlilik dışı olsun, çocuklarına, reşit oluncaya kadar ve kanunun geçerli olduğu diğer durumlarda her tür yardımı yapar.

4. Çocuklar, haklarını güvence altına alan uluslararası anlaşmaların sağladığı korumadan da yararlanır.

Madde 40. (Gelir dağılımı). (Tam istihdam.) (Mesleki Eğitim. İşgünü ve dinlenme.)

1. Kamu makamları, bir istikrar politikası çerçevesinde, sosyal ve ekonomik gelişme, kişisel ve bölgesel gelirin daha eşit dağılımı için uygun koşulları sağlar. Herkese iş sağlamaya yönelik bir politika uygulamak üzere özel çaba harcarlar.

2. Aynı şekilde, kamu makamları, mesleki eğitim ve meslek içi eğitimi temin eden bir politikayı teşvik ederler; işyeri güvenliği ve hijyenin sağlanmasını, sınırlı çalışma günleri, ücretli tatilleri güvence altına alır ve uygun merkezleri teşvik ederler.

Madde 41. (Sosyal Güvenlik.)

Kamu makamları, tüm vatandaşlar için, özellikle işsizlik durumları gibi zor zamanlarda yeterli sosyal yardım ve faydaları güvence altına alan bir kamu sosyal güvenlik sistemini sürdürür. Tamamlayıcı yardım ve faydalar isteğe bağlıdır.

Madde 42. (Göçmenler.)

Devlet, yurtdışındaki İspanyol işçilerin ekonomik ve sosyal haklarının güvence altına alınması konusunda özel çaba gösterir ve geri dönüşlerini sağlamaya yönelik politikalar güder.

Madde 43. (Sağlığın korunması.), (Sporun teşviki.)

1. Sağlığın korunması hakkı tanınmıştır.

2. Önleyici tedbirler, gerekli yardım ve hizmetlerle kamu sağlığının teşkilatlanması ve korunması kamu makamlarının üstüne düşen bir görevdir. Kanun, bu açıdan ilgili hak ve görevleri oluşturur.

3. Kamu makamları sağlık eğitimi, beden eğitimi ve sporu teşvik eder. Aynı şekilde, boş zamanların uygun geçirilmesini özendirir.

Madde 44. (Kültüre erişim.)

1. Kamu makamları, herkesin hakkı olan kültürel olanaklara erişimini teşvik eder ve gözetir.

2. Kamu makamları, kamu yararına bilim, bilimsel ve teknik araştırmayı teşvik eder.

Madde 45. (Çevre. Yaşam kalitesi.)

1. Herkesin kişisel gelişimine uygun bir çevrede yaşama hakkı ve onu koruma ödevi vardır.

2. Kamu makamları, temel toplum dayanışmasına dayalı olarak, yaşam kalitesini geliştirme ve çevreyi koruma ve eski haline getirme amacıyla, doğal kaynakların akılcı kullanımını güvence altına alır.

3. Bir önceki fıkradaki hükümleri ihlal edenlere karşı, kanunun belirlediği koşullarda, zararın tazmin edilmesi yanı sıra, cezai veya, mümkünse, idari yaptırımlara başvurulur.

Madde 46. (Sanat mirasının korunması.)

Kamu makamları, hukuki statüsüne ve mülkiyetine bakılmaksızın, İspanya halkının tarihi, kültürel ve sanatsal mirasını ve bunlara ait mülkiyetin korunmasını güvence altına alır ve gelişmelerini teşvik eder. Bu mirasa karşı işlenen suçlar ceza kanuna göre cezalandırılır.

Madde 47. (Konut hakkı), (Arazi kullanım planı.)

Tüm İspanyolların insana yakışır yeterli konut hakkı vardır. Kamu makamları, bu hakkın etkili bir şekilde kullanılabilmesi için gerekli koşulları geliştirir ve uygun standartları oluşturur ve spekülasyonu önlemek için, kamu yararını gözeterek arazi kullanım planını düzenler.

Toplum, kamu makamlarının kent politikalarından ortaya çıkan yardımlara katılır.

Madde 48. (Gençlerin katılımı.)

Kamu makamları, gençlerin siyasi, ekonomik ve kültürel kalkınmaya serbestçe ve etkin katılımı yönünde düzenlenen koşulları teşvik eder.

Madde 49. (Bedensel engelliler için hizmetler.)

Kamu makamları, kendilerine gerekli olan uzman bakımı verilecek olan ve bu Bölümde tüm vatandaşlara tanınan hakları kullanabilmeleri için özel koruma sağlanacak olan bedensel, duysumsal ve zihinsel engellilerin önleyici bakımı, tedavisi, rehabilitasyonu ve toplumla bütünleşebilmesi yönünde bir politika yürütür.

Madde 50. (Yaşlılar.)

Kamu makamları, emekli vatandaşlara, yeterli ve düzenli güncellenen maaşlarla yeterli mali olanakları sağlar.

Aynı şekilde, ailelerinin engellilere karşı yükümlülüklerinden bağımsız olarak, kamu makamları, özel sağlık sorunları, konut, kültür ve dinlenmeleriyle ilgili sosyal hizmetler sistemi yoluyla refahlarını artırır.

Madde 51. (Tüketicinin korunması.)

1. Kamu makamları, tüketicilerin ve kullanıcıları etkin önlemlerle korur, güvenliklerini, sağlıklarını ve meşru çıkarlarını güvence altına alır.

2. Kamu makamları, tüketici ve kullanıcıların bilgilendirilmesi ve eğitilmesi için olanak sağlar, tüketici örgütlerini destekler ve kanunun belirlediği şartlarda, üyelerini ilgilendiren tüm konularda bu örgütlerin sesini duyurabilmesi için oturumlar düzenler.

3. Yukarıdaki fıkralardaki hükümler çerçevesinde, kanun, iç ticareti ve ticari ürünlerin ruhsatlandırılmasını düzenler.

Madde 52. (Mesleki örgütler.)

Yasa, kendi ekonomik çıkarlarını savunmaya katkıda bulunan meslek kuruluşlarını düzenler. Bu kuruluşların iç yapıları ve faaliyetleri demokratik olmalıdır.

Bölüm IV.

Temel Hak ve Özgürlüklerin Teminatı

Madde 53. (Özgürlük ve hakların korunması), (Anayasaynın ihlaliyle ilgili başvurular.)

1. Bölüm II'de aynı Başlıkta tanınan haklar ve özgürlükler tüm kamu makamları için bağlayıcıdır. 161'inci madde 1.a) bendi hükümlerine göre korunan bu hakların ve özgürlüklerin kullanımı, her durumda esasına saygı göstermek koşuluyla, sadece kanunla düzenlenebilir.

2. Her vatandaş, umumi mahkemelerde bir tercihi ve acil muhakeme usulüyle, uygun olursa, bireysel olarak korunma istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurarak 14'üncü maddede ve Bölüm II. Kesim 1'de tanınan haklar ve özgürlüklerin korunmasını talep edebilir. Bu ikinci usul, 30'uncu maddede tanınan vicdani ret için uygulanır.

3. Temel mevzuat, yargı içtihadı ve kamu makamlarının fiilleri Bölüm III'de tanınan ilkelerin korunmasına ve bu ilkelere saygıya dayandırılır. Sonraki, geliştirildikleri hukuki hükümler bağlamında sadece umumi mahkemelerden istenebilir.

Madde 54. (Ombudsman.)

Bir kuruluş kanunu Ombudsman kurumunu düzenler. Parlatentonun yüksek temsilci olarak atayacağı bir kişi bu Başlık altındaki hakları savunur ve bu amaçla İdarenin faaliyetlerini denetleyebilir ve Parlamento'ya rapor sunabilir.

Bölüm V.

Hakların ve özgürlüklerin askıya alınması

Madde 55. (Hakların ve özgürlüklerin askıya alınması.)

1. Anayasada belirtilen koşullara göre, olağanüstü hal veya sıkıyönetim (sıkıyönetim kanunu) ilan edildiğinde, 17 ve 18'inci maddelerin iki ve üçüncü fıkraları, 19'uncu madde ve 20'nci maddenin birinci fıkrasının a) ve d) bentleri ve 5'inci madde, 21 ve 28'inci maddelerin ikinci fıkrası ve 37'nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca askıya alınabilir. Olağanüstü hal ilan edilmesi durumunda, 17'nci maddenin üçüncü fıkrası yukarıda anılan hükümlerin dışında bırakılır.

2. Bir kuruluş kanunu, bireysel temelde ve mahkemelerin ve Parlamento denetiminin katılımıyla, silahlı çeteler ve terörist grupların faaliyetleriyle ilgili olan belirli kişilere ilişkin olarak 17'nci maddenin ikinci fıkrası ve 18'inci

maddenin iki ve üçüncü fıkralarda tanınan hakların askıya alınacağı şekil ve koşulları belirleyebilir.

Yukarıda anılan kuruluş kanununda tanınan yetkilerin haksız ve kötüye kullanımı, kanunun tanıdığı hak ve özgürlüklerin ihlali nedeniyle cezai yükümlülük doğurur.

Kısım II.

Krallık

Madde 56. (Kral)

1. Kral Devletin başı, birliğinin ve bekasının sembolüdür. Kurumların normal işlevlerini yerine getirmeleri için denge oluşturur, uluslararası ilişkilerde, özellikle aynı tarihi topluluğun parçası olan ülkeler için, İspanya Devletini en yüksek düzeyde temsil etme görevini üstlenir, ve anayasa ve kanunlarla açıkça kendisine verilen görevleri yerine getirir.

2. Unvanı İspanya Kralı'dır ve Taca ilişkin diğer unvanları da kullanabilir.

3. Kral'ın kişiliği dokunulmazdır ve hesap sorulamaz. Fiilleri, her zaman, 64'üncü maddede belirtilen şekilde ikinci bir onay gerektirir.

Madde 57. (Tahta geçiş.) (Asturias Prensiği.)

1. İspanya Tahtı, Majesteleri Juan Carlos I de Borbon'dan hanedanın meşru varisine geçer. Tahta geçiş, aşağıdaki öncelik sırasına göre, normal büyük evlat hakkını ve temsil etme hakkını izler: daha önceki nesil sonraki nesillerden önce gelir; aynı nesilde, daha yakın derecedeki daha uzak derecedekinin önüne geçer; aynı derece içinde, erkek kadından önce gelir; aynı cinsiyet için, daha yaşlı olan daha genç olandan önce gelir.

2. Veliyaht Prens, doğumundan itibaren veya bu mevkiyi ona veren olaydan itibaren, Asturias Prensi unvanını ve geleneksel olarak İspanya Tahtı'nın varisinin sahip olduğu diğer unvanları elinde bulundurur.

3. Kanunun belirlediği tüm nesiller yok olacak olursa, Parlamento, İspanya'nın çıkarlarına en çok uyacak şekilde Taht'a geçişini sağlar.

4. Taht'a geçişinde hakkı olan kişilerden Kral'ın veya Parlatentonun açık yasağına karşı evlilik yapanlar, soylarından gelenlerle birlikte Saltanat sırasının dışında tutulurlar.

5. Taht'tan çekilmeler ve vazgeçmeler ve Taht'ın geçişiyle bağlantılı ortaya çıkabilecek bir olgu veya kanunla ilgili herhangi bir kuşku kuruluş kanunuyla çözülür.

Madde 58. (Kraliçe)

Kraliçe veya Kraliçe'nin eşi, Krallık tarafından konulan hükümlere göre yapılanlar dışında, hiçbir anayasal görev üstlenemez.

Madde 59. (Naiplik)

1. Kral'ın reşit olmaması durumunda, Kral'ın babası veya annesi, yoksa,

Taht sırasında en yakın olan reşit akraba, anayasada belirlenen sıraya göre, Prens'in erişkin olmasına kadar sürdüreceği Naiplik (vekil) görevini üstlenir.

2. Kral yetkisini kullanamayacak duruma gelirse ve bu yetersizlik Parlamento tarafından tanınırsa, Veliht Prens, eğer reşit ise, derhal Kral'ın yetkilerini üstlenir. Değilse, Prens erişkin olana kadar yukarıdaki fıkrada özetlenen süreç izlenir.

3. Naiplik görevini üstlenecek kimse yok ise, Parlamento tarafından atanır ve bir, üç veya beş kişiden oluşur.

4. Naipliği yürütmek için, İspanyol vatandaşı ve reşit olmak gerekir.

5. Naiplik, her zaman Kral adına ve anayasal vekâletle yürütülür.

Madde 60. (Kral'ın vasisi)

1. Kral'ın çocukluğunda vasisi, doğumdan İspanyol ve reşit olması koşuluyla, merhum Kral'ın vasiyetinde belirttiği kişi olur. Bir vasi belirtilmemişse, duruma göre, dul oldukları sürece, baba veya anne vasi olur. Bunların da yokluğunda, vasi Parlamento tarafından tayin edilir, ancak Naiplik ve vasilik görevleri, Kral'ın babası, annesi veya doğrudan soyundan gelenler dışında, aynı kişi tarafından üstlenemez.

2. Ayrıca, vasilik görevi yürütenler başka bir devlet görevi veya temsilcilik üstlenemez.

Madde 61. (Kral'ın vasisi)

1. Parlamento önünde ilan edilen Kral, görevini sadakatle yapacağına, anayasa ve kanunlara itaat edeceğine ve itaat edilmelerini sağlayacağına ve vatandaşların ve özerk toplulukların haklarına saygı duyacağına yemin eder.

2. Erişkin yaşa gelen Veliht Prens veya görevi üstlenen Naip veya Naipler, Kral'a sadakat yemini yanı sıra bu yemini de ederler.

Madde 62. (Kral'ın görevleri)

Kral'ın görevleri şunlardır:

a) Kanunları onaylamak ve yayımlamak;

b) Parlamentoyu göreve çağırarak veya feshetmek ve anayasada belirtilen sürede seçime götürmek;

c) Anayasada belirtilen koşullarda referandum yapmak;

d) Başbakan için bir aday önermek ve duruma göre, anayasada belirtildiği üzere, atamak veya görevden almak;

e) Başbakanın teklifiyle Hükümet üyelerini atamak veya azletmek;

f) Bakanlar Kurulu'nun kabul ettiği kararnameleri yayımlamak, sivil ve askeri mevkilere görevlendirme yapmak ve kanuna uygun olarak şeref rütbe ve payeleri vermek;

g) Devlet işleriyle ilgili bilgi almak ve Başbakanın isteği üzerine, uygun gördüğünde Bakanlar Kurulu'na Başkanlık etmek;

h) Silahlı Kuvvetlerin Başkomutanlığını yapmak;

i) Kanun uyarınca, genel içerikli olmayan af hakkını kullanmak;

j) Kraliyet Akademilerinin Yüksek Hamiliğini yapmak.

Madde 63. (Kral'ın görevleri)

1. Kral elçileri ve diğer diplomatik temsilcileri atar. İspanya'daki yabancı temsilcilerin güven mektuplarını kabul eder.

2. Anayasa ve kanunlara uygun olarak, Devletin, antlaşmalar yoluyla uluslararası taahhütlere girmesine muvafakat vermek Kral'ın görevidir.

3. Parlamentodan yetki aldıktan sonra, savaş ilan etmek veya barış yapmak Kral'ın görevidir.

Madde 64. (Kral'ın işlemlerinin ikinci imzası)

1. Kral'ın işlemleri Başbakan ve uygunsa yetkili bakanlarca da imzalanır. Başbakan adayının açıklanması ve atanması ve 99'uncu maddede belirtilen fesih kararına Meclis Başkanı da imza koyar.

2. Kral'ın işlemlerine imza atanlar bunların sorumluluğunu taşır.

Madde 65. (Kralın ailesi)

1. Kral Ailesi ve konut giderleri için Devlet bütçesinden pay alır ve serbestçe harcar.

2. Kral Konutundaki sivil ve askeri personeli serbestçe atar veya azleder.

Kısım III.

Parlamento (Cortes Generales)

Bölüm I.

Meclisler

Madde 66. (Parlamento: Yasama yetkisi ve hükümetin denetimi)

1. Parlamento İspanyol halkını temsil eder ve Kongre ve Senato'dan oluşur.

2. Parlamento Devletin yasama yetkisini kullanır, bütçesini onaylar, Hükümet icraatını denetler ve anayasanın kendilerine verdiği diğer tüm görevleri üstlenir.

3. Parlamento dokunulmazdır.

Madde 67. (Parlamento vekaleti)

1. Kimse aynı zamanda her iki Meclisin üyesi olamaz veya aynı zamanda Mecliste bir Özerk Topluluğun temsilcisi ve Milletvekili olamaz.

2. Parlamento üyeleri zorunlu emirle bağlanamaz.

3. Parlamento üyelerinin kanuni biçimde yapılmayan toplantıları Meclisler için bağlayıcı değildir ve üyeler bu toplantılarda görevlerini yapamaz ve görevlerinden kaynaklanan ayrıcalıklardan yararlanamaz.

Madde 68. (Milletvekili Meclisi) (Seçim sistemi) (Dört yıllık yasama)

1. Milletvekili Meclisi, kanunlarla belirlenmiş koşullarda, genel, serbest, eşit, doğrudan ve gizli oylamayla seçilmiş en az üçyüz ve en fazla dörtyüz vekilden oluşur.

2. Seçim çevresi ildir. Ceuta ve Melilla şehirleri birer vekille temsil edilir. Toplam Milletvekili sayısı, kanuna göre, her seçim çevresine asgari bir başlangıç temsilcisi verildikten sonra kalanı nüfusa oranlanarak dağıtılır.

3. Her seçim çevresinde seçimler nispi temsil usulüne göre yapılır.

4. Kongre dört yıllığına seçilir. Milletvekillerinin görev süresi seçilmelerinden veya Meclisin feshedildiği günden itibaren dört yıl sonra sona erer.

5. Siyasi haklarını tam olarak kullanmaya hak kazanan tüm İspanyollar seçme ve seçilme hakkına sahiptir.

Kanun İspanya toprakları dışında bulunan İspanyolların oy verme hakkını tanıır ve Devlet oy vermelerini kolaylaştırır.

6. Seçimler bir önceki görev döneminin sona ermesinden itibaren otuz ve altmış gün sonra yapılır. Bu şekilde seçilen Meclis seçimlerin yapılmasından yirmibeş gün sonra toplanmalıdır.

Madde 69. (Senato, Bölgesel Temsil Meclisi) (Dört yıllık yasama)

1. Senato, bölgesel temsil Meclisidir.

2. Her ilde, kuruluş kanununun belirlediği koşullara göre, buradaki seçmenlerin genel, serbest, eşit, doğrudan ve gizli oylarıyla dört Senatör seçilir.

3. Ada illerde, «Cabildo» veya Ada Konseyi olan her ada veya adalar grubu, Senatör seçimi için bir seçim çevresi oluşturur. Büyük adalar –Gran Canaria, Mallorca ve Tenerife– için üçer Senatör ve aşağıdaki her ada veya adalar grubu için birer Senatör seçilir: Ibiza-Formentera, Menorca, Fuerteventura, Gomera, Hierro, Lanzarote ve La Palma.

4. Ceuta ve Melilla şehirlerinin her biri iki senatör seçer.

5. Özerk topluluklar, ayrıca, ilgili topraklarda yaşayan her bir milyon kişi için bir Senatör ve artı bir Senatör adayı gösterirler. Aday gösterme Yasama Meclisinin görevidir, yokluğunda ise, her durumda yeterli nispi temsili güvence altına alan statülerin hükümlerine göre, özerk topluluğun en yüksek organına düşer.

6. Senato dört yıllığına seçilir. Senatörlerin görev süresi seçilmelerinden veya Meclisin feshedildiği günden itibaren dört yıl sonra sona erer.

Madde 70. (Bağdaşmazlık ve yeterli nitelikleri taşımama)

1. Seçim kanunu seçilmeye engel sebepleri ve Milletvekili olamayacak kişileri belirler ve her durumda bunlar arasında şu kişiler vardır:

a) Anayasa Mahkemesi üyeleri;

b) Hükümet üyeleri hariç, Devletin yüksek idari makamlarını elinde bulunduranlar;

c) Ombudsman;

d) Sulh hâkimleri, hâkimler ve görevdeki savcılar;

e) Profesyonel askerler ve güvenlik ve kolluk güçleri mensupları ve muvazzaf subaylar.

f) Seçim Kurullarının üyeleri.

2. Her iki Meclisin üyelerinin seçim belgelerinin ve yetki belgelerinin geçerliliği, seçim kanununun belirlediği koşullarda, hâkim denetiminden geçer.

Madde 71. (Parlamentar dokunulmazlık ve muafiyet)

1. Milletvekilleri ve Senatörler görevleri sırasındaki ifade ettikleri fikirlerden dolayı sorumlu tutulamaz.

2. Aynı şekilde, görevleri süresince, Milletvekilleri ve Senatörlerin dokunulmazlıkları vardır ve sadece suçüstü durumunda tutuklanabilirler. İlgili Meclislerin ön izni olmaksızın ne suçlanabilir ne de yargılanabilirler.

3. Milletvekilleri ve Senatörlere karşı ceza kovuşturmasında, yetkili mahkeme Yargıtay Ceza Dairesidir.

4. Milletvekilleri ve Senatörler ilgili Meclislerin belirlediği maaşı alırlar.

Madde 72. (Parlamento İktüzüğü)

1. Meclisler kendi İktüzüklerini oluşturur, bütçelerini özerk olarak kabul eder ve ortak mutabakatla, Parlamentonun Personel Statülerini düzenlerler. İktüzükler ve bunlarla ilgili değişiklikler, salt çoğunluk gerektiren son bir oylamaya tabidir.

2. Meclisler kendi başkanlarını ve komisyon üyelerini seçer. Ortak oturumlara Kongre Başkanı başkanlık eder ve her bir Meclisin üyelerinin çoğunluk oylarıyla kabul edilen İktüzükle yönetilir.

3. Meclislerin başkanları, ikincisinin adına, tüm idari yetkileri ve disiplin işlevlerini kendi Meclislerinde kullanırlar.

Madde 73. (Meclislerin oturumları)

1. Meclisler yılda iki olağan toplantı dönemi vardır. ilki Eylül-Aralık arası, ikincisi de Şubat-Haziran arası.

2. Meclisler, Hükümetin, Daimi Temsilcilerin veya Meclislerden birinin üyelerinin salt çoğunluğunun talebi üzerine olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Olağanüstü oturumlar özel bir gündemle toplanmalıdır ve görüşme yapıldıktan sonra kapatılır.

Madde 74. (Meclislerin müşterek oturumları)

1. Meclisler, Başlık II. altında açıkça Parlamentoya verilen yasama dışı yetkileri kullanmak üzere ortak oturumla toplanır.

2. 94/1 ve 158/2'nci maddelerde belirtilen Parlamentonun kararları her bir Mecliste çoğunluk oylarıyla kabul edilir. İlk durumda, süreç Milletvekili Meclisince ve diğer ikisinde ise senato tarafından başlatılır. Her iki durumda, Senato ve Kongre arasında bir mutabakat sağlanmamışsa, eşit sayıda Senatör ve Milletvekilinden oluşan bir ortak komisyon tarafından anlaşma sağlanmaya çalışılır. Komisyon her iki Mecliste oylanacak olan bir metin sunar. Eğer bu metin olağan usulde kabul edilmezse, Milletvekili Meclisi salt çoğunlukla karar alır.

Madde 75. (Genel Kurullar ve Meclis Komisyonları)

1. Meclisler Genel Kurul ve Komisyonlar halinde toplanır.

2. Meclisler Daimi Kanun Komisyonlarına hükümet veya hükümet dışı kanun Tasarılarını Kabul yetkisini verebilir. Bununla birlikte, Birleşik Oturum, bu Komitelerin konusu olan herhangi bir hükümet veya hükümet dışı kanun Tasarısının görüşülmesini isteyebilir.

3. Anayasa reformu, uluslararası işler, kuruluş ve temel kanunlar ve Genel Devlet Bütçesi yukarıdaki fıkra hükümleri dışındadır.

Madde 76. (Araştırma Komisyonları)

1. Kongre ve Senato, ve uygun olduğu hallerde, iki Meclis birlikte, kamuyu ilgilendiren herhangi bir konuda araştırma komisyonu kurabilir. Komisyonun bulguları mahkemeler üzerinde bağlayıcı olmaz, yargı kararlarını etkilemez, ancak, araştırma sonuçları, gerektiğinde harekete geçmesi için Cumhuriyet savcısına verilebilir.

2. Meclisler tarafından davet edildiğinde huzura çıkılması zorunludur. Bu yükümlülüğü yerine getirilmemesi durumu için uygulanacak cezalar kanunla belirlenir.

Madde 77. (Meclislere dilekçeler)

1. Meclislere, her zaman yazılı olarak, bireysel veya toplu dilekçe ile başvurulabilir; vatandaşların bizzat başvurusu gelerek yasaktır.

2. Meclisler, aldıkları dilekçeleri hükümete gönderebilirler. Meclisin istemesi halinde, Hükümet dilekçe içeriğiyle ilgili olarak açıklama yapmakla yükümlüdür.

Madde 78. (Daimi Temsilciler Komisyonu)

1. Her bir Mecliste, Grupları sayıları oranında temsil eden en az yirmi bir üyeden oluşan bir Daimi Temsilciler Komisyonu olur.

2. Daimi Temsilciler Komisyonuna ilgili Meclislerin Başkanları Başkanlık eder ve aşağıdaki işlevleri yerine getirir: 73'üncü maddede belirtilen, 85 ve 116'ncı maddeler uyarınca Meclislerin feshedilmesi veya görev sürelerinin bitmesi durumunda, Meclislerin yetkilerinin üstlenilmesi ve oturum halinde değilken Meclis yetkilerinin korunması.

3. Parlatentonun görev süresinin sona ermesi durumunda, Daimi Temsilciler Komisyonu yeni Parlamento oluşuncaya kadar işlevlerini sürdürür.

4. İlgili Meclis toplandığında, Daimi Temsilciler Komisyonu ele aldığı konular ve kararlarıyla ilgili rapor sunar.

Madde 79. (Kararların kabulü)

1. Meclislerin karar alabilmesi için kanuna uygun olarak, üyelerinin çoğunluğunun hazır bulunmasıyla, toplanmış olmaları gerekir.

2. Geçerli olmaları için, bu kararların, Anayasa veya kuruluş kanunları ve Meclislerin İçtüzüklerince konulan mukayyet çoğunluklara hanel getirmeksizin, oturuma katılan üyelerin çoğunluğuyla kabul edilmesi gerekir.

3. Senatör ve vekillerin oyları şahsidir ve vekalet verilemez.

Madde 80. (Oturumların halka açık olması)

Meclislerin genel kurulları, İçtüzük uyarınca, her Mecliste salt çoğunlukla, aksi yönde bir karar alınmadıkça, halka açıktır.

Bölüm II.

Kanun Tasarılarının Hazırlanması

Madde 81. (Kuruluş Kanunları)

1. Kuruluş kanunları, temel haklar ve kamu hürriyetlerine ilişkin olan, Özerklik Statüsü ve genel seçimlerle ilgili statüleri oluşturan kanunlar ve anayasada belirtilen diğer kanunlardır.

2. Kuruluş kanunlarının kabulü, değiştirilmesi veya iptali, kanun Tasarısının tümü üzerinde yapılan nihai oylamada kongre üyelerinin salt çoğunluğu gerektirir.

Madde 82. (Yasama yetkisinin devri), (Kanun metnlerinin gözden geçirilmesi)

1. Parlamento yukarıda geçen maddenin içermediği özel konularda kanun hükmünde kararname yetkisi verebilir.

2. Amacı çeşitli maddelerden oluşan metinler oluşturmak olduğunda bir temel kanun yoluyla veya birkaç hukuki metni tek bir metinde birleştirmek bir olağan kanun yoluyla yasama yetkisi devredilebilir.

3. Yasama yetkisi Hükümete açıkça belirli amaçlar ve uygulanması için sabit bir zaman sınıрыyla verilmelidir. Yetki devri, Hükümet söz konusu düzenlemeyle ilgili uygun yönetmelikleri yayınladığında sona erer. Bu yetkinin, zımnen veya sınırsız verildiği şeklinde yorumlanmamalıdır. Hükümete verilen yetkinin kendisi dışında bir başka makama devri söz konusu olamaz.

4. Temel kanunlar, yasama yetkisinin devrinin kesin amacını ve kapsamını ve aynı zamanda bunun kullanılmasında izlenecek ilke ve kriterleri tanımlar.

5. Hukuki metinlerin gözden geçirilmesi yetkisi, girişimdeki yasama kapsamını belirler, tek bir metnin oluşturulmasıyla veya birleştirilecek kanun metnlerinin düzenlenmesi, açıklığa kavuşturulması ve uyumlaştırılması ile sınırlı olup olmadığını belirler.

6. Girişimler, mahkeme kararlarına halel getirmeksizin, her bir durum için kontrol formülleri koyabilir.

Madde 83. (Temel kanunların sınırlandırılması)

Temel kanun hiçbir şekilde:

- a) Temel kanunun kendisini değiştirmeye yetki vermez;
- b) Geriye dönük düzenleme yapma yetkisi vermez.

Madde 84.

Hükümet dışı bir kanun ya da değişikliğin, mevcut geçerli yasama inisiyatifine karşı olması durumunda, Hükümet oylanmasına muhalefet edebilir. Bu durumda, inisiyatifin tamamen veya kısmen iptali için Hükümet dışı bir kanun sunulur.

Madde 85. (Kanun hükmünde kararnameler)

Devredilen yasama yetkisi içeren Hükümet kararları “Kanun Hükmünde Kararname” adını alır.

Madde 86. (Kanunlar ve geçerlilikleri)

1. Olağanüstü durumlarda ve acil ihtiyaç halinde, Hükümet, temel Devlet kurumlarının yönetimini, Başlık 1, altında bulunan hakları, görevleri ve özgürlükleri, özerk toplulukların sistemlerini veya Genel Seçim Kanununu etkilemeyecek olan, kanun hükmünde kararname biçiminde geçici önlemler alabilir.

2. Kanun hükmünde kararnameler, hâlihazırda oturum halinde değilse bile toplantıya çağrılarak, derhal Kongreye sunulur. Bu kararnameler, yayımlanmalarından itibaren otuz gün içinde bütün olarak görüşülmeli ve oylanmalıdırlar. Kongre, belirtilen süre içinde, bu amaçla İçtüzük hükümlerince belirlenen özel özet usulüyle, onaylanması lehine veya iptali yönünde iradesini açıkça beyan etmelidir.

3. Yukarıda belirtilen fıkrada belirlenen süre içinde, bu kararnamelerin Parlamento tarafından kabulü, acil durum usulüyle, Hükümet kanun Tasarılarınınkiyle aynı olabilir.

Madde 87. (Kanun girişimi), (Özerk Toplulukların Kanun girişimi), (Halkın Kanun girişimi)

1. Hükümet, Kongre ve Senato, Anayasa ve Meclislerin İçtüzüklerine uygun olarak, kanun teklifi vermeye yetkilidir.

2. Özerk Toplulukların Meclisleri Hükümetten bir kanun Tasarısını geçirmesini talep edebilir veya Kongre Daimi Komitesine hükümet dışı bir kanun Tasarısı verebilir ve bu Tasarıyı savunmak için en fazla üç Meclis üyesini vekil tayin edebilir.

3. Bir kuruluş kanunu Hükümet dışı kanun Tasarılarının verilmesiyle ilgi olarak halkın girişiminin şekil ve şartları belirler. Her durumda, en az 500,000 onaylı imza şarttır. Bu girişim, kuruluş kanunu, vergilendirme, uluslararası ilişkiler veya affa ilişkin ayrıcalık konularında olamaz.

Madde 88. (Hükümetin Kanun Tasarıları)

Hükümetin kanun Tasarıları, Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilir ve üzerinde karara varabilmek için gerekçeleriyle birlikte Kongre'ye gönderilir.

Madde 89. (Hükümet dışı Kanun Tasarısı)

1. Hükümet dışı kanun Tasarıları Meclislerin İçtüzüklerince, Hükümetin kanun Tasarılarına verilen önceliğin, 87'nci maddede belirtilen koşullarda kanun teklifi sunma hakkının kullanılmasını engellemeyecek şekilde ele alınır.

2. 87'nci madde hükümlerine uygun olarak Hükümet dışından gelen kanun Tasarıları, kanunlaşmaları için Kongreye gönderilir.

Madde 90. (Senato'nun yasama faaliyeti)

1. Hükümetin normal ya da kuruluşla ilgili bir kanun Tasarısı Kongre'de kabul edildiğinde, Meclis Başkanı derhal Senato Başkanı'na bununla ilgili rapor verir. Senato Başkanı da ele alınmak üzere Senato'ya sunar.

2. Senato, kanun Tasarısı metnini almasından itibaren iki ay içinde, bir mütalaa ile birlikte, Tasarıyı veto edebilir veya değişiklikler getirebilir. Veto kararının salt çoğunlukla alınması gerekir. Tasarı, veto durumunda, Kongre ilk metni salt çoğunlukla (veya verildiğinden itibaren iki ay geçmişse basit

çoğunlukla) onaylamış veya değişikliklere ilişkin olarak, kabul edip etmeme konusunda basit çoğunlukla karar almadıkça Kral'a sunulamaz.

3. Senato'ya bir kanun Tasarısını veto etme veya değiştirme için verilen iki aylık süre, Hükümet veya Kongre tarafından acil ilan edilen Tasarılar için yirmi takvim gününe düşer.

Madde 91. (Kanunların onayı ve yayımlanması)

Kral, onbeş gün içinde, Parlamentodan geçen kanunları onar ve ilan eder, derhal yayımlanmasını emreder.

Madde 92. (Referandum)

1. Özel önem taşıyan siyasi kararlar bir referandumla tüm vatandaşların oyuna sunulabilir.

2. Referandum, Kongrenin verdiği yetki ardından Başbakanın önerisiyle, Kral tarafından ilan edilir.

3. Bir kuruluş kanunu, bu anayasada belirtilen farklı referandum türleri için koşulları ve usulleri düzenler.

Bölüm III.

Uluslararası Antlaşmalar

Madde 93. (Uluslararası Antlaşmalar)

Bir kuruluş kanunu aracılığıyla, anayasadan alınan yetkinin, uluslararası bir kuruluş ya da kuruma verildiği antlaşmaların sonuçlandırılması için yetki verilebilir. Duruma göre, bu antlaşmalara ve yetki verilen uluslararası ve uluslarüstü kurumların aldığı kararlara uyulmasını temin etmek Parlamento ve Hükümetin görevidir.

Madde 94. (Belirli uluslararası antlaşmalar için Parlamentonun yetkilendirilmesi)

1. Devlet, antlaşmalar veya sözleşmelerle yükümlülük altına girmeden önce, aşağıdaki durumlarda Parlamentodan ön izin alır:

a) Siyasi nitelikte antlaşmalar;

b) Antlaşmalar ya da askeri nitelikte antlaşmalar;

c) Devlet toprak bütünlüğünü veya Başlık I altında temel hak ve ödevleri etkileyen antlaşmalar veya sözleşmeler;

d) Hazineye mali yükümlülük getiren antlaşmalar veya sözleşmeler;

e) Bir kanunun iptali ve değişikliğini içeren veya uygulanabilmesi için kanuni önlem gerektiren antlaşma ve sözleşmeler.

2. Kongre ve Senato'ya diğer antlaşmaların veya sözleşmelerin yapılması hususunda derhal bilgi verilir.

Madde 95. (Uluslararası antlaşmalar ve Anayasa)

1. Anayasaya aykırı hükümler içeren herhangi bir uluslar arası anlaşmanın sonuçlandırılması önce Anayasa değişikliği gerektirir.

2. Hükümet veya Meclislerden biri, Anayasa Mahkemesinden herhangi bir Anayasaya aykırılık olup olmadığını bildirmesini isteyebilir.

Madde 96. (Antlaşma ve Sözleşmelerin İptali ve Feshi)

1. Geçerli biçimde sonuçlandırılan uluslararası antlaşmalar, İspanya’da resmi olarak yayımlandıktan sonra iç hukuk düzeninin bir parçası olur. Bu antlaşmaların hükümlerinin iptali, değiştirilmesi veya askıya alınması için, sadece antlaşmaların kendi içinde bulunan usullere veya uluslararası hukukun genel kurallarına uygun işlem yapılabilir.

2. Uluslararası antlaşmalar ve sözleşmelerin feshi için de, 94’üncü maddede bunlara girilirken belirtilen aynı usuller kullanılır.

Kısım IV.

Hükümet ve Yönetim

Madde 97. (Hükümet)

Hükümet, Devletin iç ve dış siyasetini, hukuki ve askeri idaresini ve savunmasını yönlendirir. anayasa ve kanunlar uyarınca yürütme ve kanuni yetkiyi Hükümet kullanır.

Madde 98. (Hükümetin oluşumu ve Statüsü)

1. Hükümet, Başbakan, Başbakan yardımcıları, Bakanlar ve kanunla tesis edilebilecek diğer üyelere oluşur.

2. Başbakan, Hükümetin faaliyetlerini yönlendirir ve görevlerini yerine getirmelerinde yeterli doğrudan sorumluluklarına hanel getirmeksizin, diğer üyelerin görevlerini koordine eder.

3. Hükümet üyeleri, ne Parlamentonun kendilerine devrettiği temsil fonksiyonlarından başkasını ne de kendi görevleri dışında bir kamu görevini yürütebilirler ve ne de bunlarla ilgili herhangi bir mesleki veya ticari faaliyetle meşgul olabilirler.

4. Hükümet üyelerinin statüleri ve görevleriyle bağdaşmayan eylemleri kanunla düzenlenir.

Madde 99. (Başbakanın atanması), (Güvenoyu)

1. Kongre’nin yenilenmesinden sonra ve anayasa’da belirtilen diğer durumlarda, Kral, Parlamento’da temsil edilen siyasi gruplarca atanmış temsilcilere ve Kongre Başkanına danıştıktan sonra, bir Başbakan adayı belirler.

2. Yukarıdaki fıkradaki hükümlere göre gösterilen aday, Kongre’ye kurmayı düşündüğü Hükümetin programını sunar ve Meclislerden güvenoyu ister.

3. Kongre, üyelerinin salt çoğunluğunun oylarıyla söz konusu adaya güvenini bildirirse, Kral kendisini Başbakan olarak atar. Salt çoğunluk elde edilemediği takdirde, İlk oylamadan kırk sekiz saat sonra yeni bir oylama yapılır ve basit çoğunluk oyları ile kabul edilirse güvenoyu aldığı kabul edilir.

4. Bu oylamadan sonra, aday güvenoyu alamamışsa, yukarıdaki fıkralarda belirtildiği şekilde birbirini izleyen teklifler oylanır.

5. Eğer, atama için ilk oylamadan itibaren iki ay içinde hiçbir aday Kongre'nin güvenoyunu alamazsa, Kral Kongreyi fesheder ve, Kongre Başkanının da onayıyla, yeni seçime götürür.

Madde 100. (Bakanların atanması)

Hükümetin diğer üyeleri Başkanın teklifi üzerine Kral tarafından atanır ve görevden alınır.

Madde 101. (Hükümetin görevinin bitmesi)

1. Hükümet, anayasada belirtildiği üzere, Parlamento'nun güvenini alamaması durumunda veya Başbakanın istifası veya ölümü durumunda, seçimleri gerçekleştirdikten sonra istifa eder.

2. Yeni Hükümet göreve kadar, eski Hükümet iktidarda kalır.

Madde 102. (Hükümetin üyelerinin sorumluluğu)

1. Başbakan ve Hükümetin diğer üyeleri, icap ederse, Yargıtay Ceza Dairesi önünde, cezai sorumlu tutulabilir.

2. Eğer suçlama, görevleri sırasında vatana ihanet veya Devletin güvenliğine karşı işlenen herhangi bir suçla ilgiliyse, sadece Kongre üyelerinin üçte birinin teklifiyle görüşülebilir ve salt çoğunluğuyla karar alınır.

3. Kraliyetin af yetkisi bu maddede belirtilen durumlarda geçerli değildir.

Madde 103. (Kamu Yönetimi), (Memurların Statüsü)

1. Kamu yönetimi, tarafsız olarak kamu yararına hizmet eder ve adalet ve kanunlara tam tabi olarak, verimlilik, hiyerarşi, yerinden yönetim, yetkilerin dağıtılması ve koordinasyon ilkelerine uygun olarak faaliyet gösterir.

2. Devlet Yönetiminin organları kanunlarla oluşturulur, yönetilir ve koordine edilir.

3. Kanun devlet memurlarının statüsünü, liyakat ve yetenek ilkelerine göre memuriyete girişlerini, sendikalara girme haklarının kullanılmasındaki özel durumlarını, memuriyetle bağdaşmayan eylemlerini ve görevlerini yapmalarını sırasında tarafsızlıklarıyla ilgili teminatları düzenler.

Madde 104. (Devlet Güçleri ve Güvenlik Güçleri)

1. Güvenlik Güçleri ve Hükümetin hizmetindeki Birliklerin görevi hak ve özgürlüklerin serbestçe kullanılmasını korumak ve vatandaşların güvenliğini teminat altına almaktır.

2. Güvenlik Güçleri ve Birliklerin görevleri, faaliyetlerinin temel ilkeleri ve statüleri bir kuruluş kanunuyla belirlenir.

Madde 105. (Vatandaş Katılımı)

Kanun aşağıdaki konuları düzenler:

a) Kendilerini etkileyecek idari hükümleri oluşturma sürecinde, vatandaşları, doğrudan veya kanunun tanıdığı kuruluş ve dernekler aracılığıyla dinleme;

b) Devletin güvenlik ve savunması, suç soruşturmaları ve bireylerin özel hayatı dışındaki konularda, idari dosya ve kayıtlara erişimi;

c) İlgili tarafları dinlemeyi teminat altına alan, idari dava açma usulleri.

Madde 106. (İdarenin Yargı Denetimi)

1. Mahkemeler yönetmelik çıkarma yetkisini ve hukukun üstünlüğünün idari eylemlerde hâkim olmasını güvence altına almak ve ayrıca idari eylemlerin onu haklı çıkaran amaçlara bağlı olduğunu temin etmek için kontrol eder.

2. Özel şahıslar, Mücbir sebep halleri dışında, kamu hizmetlerinin faaliyetlerinden doğan bir zarar olduğunda, kanunun belirlediği şartlarda, mülkiyetlerine veya haklarına gelen zararlar için tazmin edilmeye hak kazanır.

Madde 107. (Danıştay)

Danıştay, Hükümetin yüksek danışma organıdır. Oluşumu ve yetkisi bir kuruluş kanunu ile düzenlenir.

Kısım V.

Hükümet ve Parlamento arasındaki ilişkiler

Madde 108. (Hükümetin Parlamentoya karşı sorumluluğu)

Hükümet, siyasi yönetimi için Kongreye karşı müştereken sorumludur.

Madde 109. (Meclislerin Bilgi İsteme hakkı)

Meclisler ve Komisyonları, ihtiyaç duydukları bilgiyi, kendi Başkanları aracılığıyla, Hükümetten ve Devlet Dairelerinden ve Devletin herhangi bir kurumundan veya Özerk Topluluklardan isteyebilir.

Madde 110. (Meclislerde Hükümet)

1. Meclisler ve Komisyonlar Hükümet üyelerini toplantıya çağırabilir.

2. Hükümet üyeleri Meclislerin ve Komisyonların toplantısına katılma ve konuşma hakkına sahiptir ve kendilerine bağlı Dairelerinden görevlilerin buralarda rapor vermesini isteyebilirler.

Madde 111. (Gensoru ve sorular)

1. Hükümet ve her bir üyesi Meclislerdeki genel görüşme önerilerinin (gensoru) ve soruların muhatabı olabilir. İhtüzük bu tür görüşmeye en az bir hafta ayırır.

2. Herhangi bir genel görüşme isteği Meclisin görüşünü ilan ettiği bir önergeye neden olabilir.

Madde 112. (Güven konusu)

Başbakan, Bakanlar Kuruluna danıştıktan sonra, programı veya genel siyasi durum için Kongre'den güvenoyu isteyebilir. Vekillerin basit çoğunluğu lehte oy kullandığında güvenoyu alınmış kabul edilir.

Madde 113. (Gensoru Önergesi)

1. Kongre, üyelerinin salt çoğunluğuyla bir gensoru önergesi kabul ederek Hükümetin politikasını sorgulayabilir.

2. Gensoru önergesi, Milletvekillerinin en az onda biri tarafından verilmeli ve bir Başbakan adayı da göstermelidir.

3. Gensoru önergesi, verildikten en az beş gün sonra görüşülebilir. Bu sürenin ilk iki günü boyunca, alternatif öneriler sunulabilir.

4. Gensoru önergesi Kongre'de kabul edilmezse, önergeyi verenler aynı oturum sırasında başka bir önerge sunamazlar.

Madde 114 (Hükümetin istifası)

1. Kongre Hükümetten güvenoyunu çekerse, Hükümet Krala istifasını sunar ve bundan sonra 99'uncu madde hükümleri uyarınca bir Başbakan adayı açıklanır..

2. Kongre gensoru önergesini kabul ettiğinde, Hükümet Krala istifasını sunar, bu arada gensoru önergesinde önerilen aday 99'uncu maddede belirtilen amaçlar için güvenoyu almış kabul edilir. Kral onu Başbakan olarak atar.

Madde 115 (Meclislerin feshi)

1. Başbakan, Bakanlar Kuruluyla görüştüktan sonra, kendi münhasır sorumluluğunda, Kongre'nin, Senato'nun veya Parlamento'nun (Cortes Generales) feshini önerebilir ve Kral bu öneri hakkında karar verir. Fesih kararı seçim tarihini belirler.

2. Gensoru önergesi beklemedeyken fesih önerisi verilemez.

3. 99'uncu maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen hüküm dışında, ilk feshin üzerinden bir yıl geçmeden ikinci bir fesih olamaz.

Madde 116 (Acil durum), (Olağanüstü Hal), (Sıkıyönetim)

1. Bir kuruluş kanunu, acil durum, olağanüstü hal ve sıkıyönetim durumunu ve ilgili yetki ve sınırlamaları düzenler.

2. Acil durum, Hükümet tarafından, en fazla on beş gün için, Bakanlar Kurulu tarafından hazırlanan bir kararname ile ilan edilir. Kongre bilgilendirilir ve bu amaçla derhal toplanır. Kongrenin izni olmaksızın bu süre uzatılamaz. Kararname, ilan edilen acil durumun uygulanacağı bölgeyi belirler.

3. Sıkıyönetim, Hükümet tarafından, Kongrenin ön onayı alındıktan sonra, Bakanlar Kurulu tarafından hazırlanan bir kararname ile ilan edilir. Olağanüstü hal yetkisi ve ilanı özellikle hükümlerini, uygulanacağı bölgeyi ve süreyi belirtmelidir, ki bu süre otuz günü geçemez ve bir başka otuz günlük süre için aynı koşullarda uzatılmaya tabidir.

4. Sıkıyönetim, münhasıran Hükümetin önerisiyle, Kongredeki milletvekillerinin salt çoğunluğu ile ilan edilir. Kongre uygulanacağı bölge, süre ve koşulları belirler.

5. Kongre, bu maddede belirtilen hallerin herhangi biri yürürlükteyken feshedilemez ve Meclisler toplantı döneminde değillerse, kendiliğinden

toplmalıdır. Diğer anayasal Devlet kurumları gibi, Meclislerin fonksiyonları da bu hallerde kesintiye uğratılmaz.

Kongre'nin feshedilmesi veya döneminin sona ermesi durumunda, bu hallerden herhangi birine yol açacak bir durum ortaya çıkarsa, Kongre'nin yetkileri Daimi Temsilciler Komisyonu'na üstlenilir.

6. Acil durum, olağanüstü hal veya sıkıyönetim ilanı, Hükümetin veya Anayasa ve kanunlarca tanınan kurumlarının sorumluluğu ilkesini değiştirmez.

Kısım VI.

Yargı Erki

Madde 117. (Yargı bağımsızlığı), (Hâkimlerin görev süresi güvencesi), (Yargılamada birlik)

1. Adaletin kaynağı halktır ve Kral adına, bağımsız, azlolunamaz ve sadece hukukun üstünlüğü karşısında sorumlu olan adliyenin hâkimleri tarafından idare edilir.

2. Hâkimler, sadece kanunların belirttiği sebeplerle görevden alınabilir, işlerine ara verilebilir veya emekli edilebilirler ve kanun güvencesi altındadırlar.

3. Her tür davada, hem karar verirken hem de kararı uygularken, yargı yetkisinin kullanımı, muhakeme usullerine göre, münhasıran kanunlar tarafından kurulan mahkemelerin yetkisinde bulunmaktadır.

4. Mahkemeler, sadece yukarıdaki fıkrada belirtilen yetkileri ve kanunlarla bir hakkın teminatı olarak açıkça kendilerine verilenleri uygular.

5. Yargılamada birlik ilkesi mahkemelerin kuruluş ve çalışmalarının temelini oluşturur. Kanun, askerî yargı uygulamasını kesinlikle askerî sınırlar içinde ve sıkıyönetim durumunda, Anayasa ilkelerine göre düzenler.

6. İtiraz mahkemeleri yasaktır.

Madde 118. (Yargıyla işbirliği)

1. Hâkimlerin ve Mahkemelerin karar ve kesinleşmiş hükümlerinin uygulanması zorunlu olduğu gibi, duruşmalar ve hükümlerin uygulanması sırasında gerektiğinde işbirliği yapmak da zorunludur.

Madde 119. (Adalet bağımsızlığını korur)

Böylece kanunla sağlanan Adalet serbest kalacaktır ve her durumda, dava için yeterli imkanlara sahip olmayanlar açısından da böyle olacaktır.

Madde 120. (Yargılamanın açıklığı)

1. Muhakeme usulleri kanununda belirtilen istisnalar dışında, adli muameleler alenidir.

2. Özellikle ceza davalarında, yargılama ağırlıklı olarak sözlü yapılır.

3. Kararlar daima gerekçeli olur ve açık duruşmada okunur.

Madde 121. (Adli hatalardan kaynaklanan zararlar)

Adli hatalardan veya adli yönetimdeki düzensizliklerden kaynaklanan zarar, kanuna uygun olarak, Devlet tarafından tazmin edilir.

Madde 122. (Mahkemeler), (Hâkimler Genel Kurulu)

1. Adalet Teşkilatı Kanunu, Mahkemelerin oluşturulması, çalışması ve denetimini belirlediği gibi, tek bir organı meydana getiren Hâkimlik mesleğindeki ve adalete hizmet eden personeli de belirler.

2. Yönetim organı Hâkimler Genel Kuruludur. Bir kuruluş kanunu, kurulun statülerini ve üyelikle bağdaşmayan durumları ve özellikle atamalar, terfiler, soruşturma ve disiplin sistemiyle ilgili fonksiyonları belirler.

3. Hâkimler Genel Kurulu, başkanlık edecek olan Yargıtay Başkanı ve Kral tarafından beş yıllık bir dönem için atanan, aralarında teşkilat kanununca belirlenen şartlarda, tüm adli kategorilerden on iki hâkimin de bulunduğu yirmi üyeden oluşur. Yirmi yıllık mesleki deneyimi olan ve yeterlikleri kabul edilen avukat ve diğer hukukçular arasından dört üye Kongre tarafından ve dört üye de Senato tarafından, üyelerinin beşte-üçünün oylarıyla seçilerek aday gösterilir.

Madde 123. (Yargıtay)

1. İspanya'nın tamamında yargı yetkisi olan Yargıtay, Anayasal güvencelerle ilişkin hükümlerle ilgili olanlar dışında, hukukun tüm dallarında en yüksek yargı organıdır.

2. Yargıtay Başkanı, Hâkimler Genel Kurulu'nun kanunla belirlenen şekilde önerilerek Kral tarafından atanır.

Madde 124. (Cumhuriyet Savcılığı), (Cumhuriyet Başsavcısı)

1. Diğer organlara verilen yetkilere hâle getirmeksizin, Cumhuriyet Savcılığının görevi, kendiliğinden veya ilgili tarafların talebi üzerine, kanunlarla korunan hukukun üstünlüğü, vatandaşların hakları ve kamu yararının savunulmasında adaletin işletilmesini geliştirmek ve bunun yanı sıra mahkemelerin bağımsızlığını korumak ve bunlar aracılığıyla toplum çıkarını gerçekleştirmektir.

2. Cumhuriyet Savcılığı, her durumda hukukun üstünlüğü ve tarafsızlık ilkelerine tabi olarak, davaların birliği ve hiyerarşik bağımlılık ilkeleri çerçevesinde kendi organlarıyla görev yapar.

3. Cumhuriyet Savcılığının kuruluş statüsü kanuna düzenlenir.

4. Cumhuriyet Başsavcısı, Hükümet tarafından aday gösterilir ve Hâkimler Genel Kuruluna danıştıktan sonra Kral tarafından atanır.

Madde 125. (Jüri oluşturulması)

Vatandaşlar popüler davalarda görev alabilirler, Jüri kurumu yoluyla, kanunun belirleyebileceği şekilde ve bunlarla ilgili olarak ve ayrıca mutad ve geleneksel mahkemelerde, adaletin yönetimine katkıda bulunurlar.

Madde 126. (Adli Zabıta)

Adli zabıta, kanunun belirttiği şartlarda, cinayetin ortaya çıkarılması ve suçluların bulunması görevini yerine getirirken hâkimlere, Mahkemelere ve savcıya karşı sorumludur.

Madde 127. (Hâkimlik ve Savcılık göreviyle bağdaşmayan durumlar)

1. Hâkimler ve savcılar, fiilen görev yaptıkları süre boyunca, başka bir kamu görevi üstlenemezler, siyasi partilere veya sendikalara üye olamazlar. Kanun, hâkimler ve savcılar için mesleki örgütlenme yöntem ve sistemlerini belirler.

2. Kanun, yargı mensuplarının tam bağımsızlığını sağlamak üzere, görevleriyle bağdaşmayacak durumları belirler

Kısım VII.

Ekonomi ve Maliye

Madde 128. (Zenginliğin Kamu işlevi)

1. Sahipliğinden bağımsız olarak, ülkenin çeşitli şekillerdeki tüm zenginlikleri kamu yararına tabidir.

2. Ekonomik faaliyetlerde kamu girişimi tanınmıştır. Özellikle tekel durumlarında, kamu sektörüne temel kaynaklar ve hizmetler kısıtlanabilir. Aynı şekilde, kamu çıkarı gerektirdiğinde, şirketlere müdahale kararı alınabilir.

Madde 129. (Şirketlere ve Kamu Kurumlarına katılım)

1. Kanun, Sosyal Güvenlik ve çalışmaları yaşam kalitesini veya genel refahı doğrudan etkileyen kamu kuruluşlarının faaliyetlerine katılım biçimlerini belirler.

2. Kamu makamları şirketler içinde çeşitli katılım biçimlerini etkin olarak teşvik eder ve uygun mevzuatla kooperatifleri özendirir. Aynı zamanda işçilerin üretim araçlarına kolay erişimi için vasıtalar oluşturur.

Madde 130. (Kamu Sektörünün kalkınması)

1. Kamu makamları, tüm İspanyolların yaşam standartlarını aynı seviyeye getirmek için, özellikle tarım, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği, balıkçılık ve el sanatları olmak üzere, tüm ekonomik sektörlerin modernizasyonu ve kalkınmasına hizmet eder.

2. Aynı amaçla, dağlık alanlara özel muamele yapılır.

Madde 131. (Ekonomik faaliyetlerin planlanması)

1. Devlet, kanun aracılığıyla, toplu ihtiyaçları karşılamak, bölgesel ve sektörel kalkınmayı dengelemek ve uyumlulaştırmak ve gelir artışı ve zenginliği ve bunun daha eşit dağılımını kamçulamak için genel ekonomik faaliyetleri planlar.

2. Hükümet, Özerk Topluluklardan gelen tahminlere ve sendikalar ve diğer meslek, iş ve finans kuruluşlarının tavsiyeleri ve işbirliğine göre planlama projeleri hazırlar. Bu amaçla, oluşumu ve görevleri kanunla belirlenen bir konsey kurulur.

Madde 132. (Kamu varlıkları)

1. Kamu malını ve ortak mülkiyeti düzenleyen hukuk sistemi, bunların devredilemez ve daimi olmaları ve bağlanma veya ipotek altına alınamamaları ilke çerçevesinde, kanun tarafından düzenlenir.

2. Devletin kamusal alandaki mülkiyeti kanunla belirlenir ve her durumda kıyıları, kumsalları, kara sularını ve ekonomik bölge doğal kaynaklarını ve kıta sahanlığını içerir.

3. Devlet ve Ulusal Miras ve bunların yönetimi, korunması ve saklanması kanunla düzenlenir.

Madde 133. (Vergi Kurumu)

1. Temel vergi toplama yetkisi kanunla Devlete verilmiştir.

2. Özerk Toplumlar ve yerel kurumlar, Anayasa ve kanunlarla uyum içinde vergi koyabilir.

3. Devletin vergilerini etkileyen herhangi bir mali fayda kanun yoluyla belirlenmelidir.

4. Kamu İdareleri sadece kanunlara uygun olarak mali sorumluluk üstlenebilir ve masraf yapabilirler.

Madde 134. (Devlet bütçesi)

1. Devlet Bütçesini Hükümet hazırlar ve Parlamento (Cortes Generales) inceler, değişiklik yapar ve onaylar.

2. Devlet Bütçesi yıllık hazırlanır ve Devlet kamu sektörünün bütün gelir ve harcamalarını içerir ve Devletin vergilerini etkileyen mali faydaların miktarı kaydolunur.

3. Hükümet, bir önceki yıla ait bütçenin sona ermesinden en az üç ay önce Devlet Bütçesini Kongre'ye sunmalıdır.

4. Eğer Devlet Bütçesi, ilgili mali yılın ilk gününden önce kabul edilmezse, bir önceki yılın bütçesi, yenisi onaylanıncaya kadar, kendiliğinden uzatılır.

5. Devlet Bütçesi onaylandığında, Hükümet, ilgili mali yıla denk düşen kamu harcamalarındaki artışlar veya gelirlerdeki düşüşlerle ilgili kanun Tasarıları verebilir.

6. Hükümet dışından, kredilerde bir artış veya bütçe gelirlerinde bir düşüş içeren bir kanun Tasarısı veya değişikliği, kabulünden önce Hükümetin onayını alması gerekir.

7. Bütçe Kanunu yeni vergiler koyamaz. Ayrı bir vergi kanunu bununla ilgili hüküm koymuşsa değişiklik yapabilir.

Madde 135. (Kamu borcu)

1. Hükümete, kanunla kamu borçlanma senetleri veya bonolar çıkarma yetkisi verilmelidir.

2. Devlet kamu borçlarının faiz ve anaparasını karşılamak için krediler her zaman bütçe harcamaları içinde anlaşılmalıdır ve çıkarma kanununun koşullarına uyduğu sürece değişiklik veya modifikasyona tabi olamaz.

Madde 136. (Sayıştay)

1. Sayıştay devletin ve kamu sektörünün hesaplarını ve mali yönetimini denetlemekle görevli en üst organdır.

Doğrudan Parlamento'ya (Cortes Generales) karşı sorumludur ve Devletin genel hesaplarını incelerken ve doğrularken Parlamentonun kendisine verdiği yetkiyi kullanarak görev yapar.

2. Devletin ve Devlet kamu sektörünün Hesapları Sayıştay'a gönderilir ve Sayıştay tarafından denetlenir.

Sayıştay, kendi yetkilerine hâlel getirmeksizin, Parlamento'ya (Cortes Generales) yıllık rapor sunar ve kendi görüşüne göre ihlaller ve maruz kalınan borçlanmalar konusunda Parlamentoyu bilgilendirir.

3. Sayıştay üyeleri de hâkimler gibi azledilmeme güvencesinden yararlanır ve hâkimlerdeki gibi görevleriyle bağdaşmayan durumlarla ilgili kurallara tabidir.

4. Sayıştayın oluşumu, teşkilatlanması ve görevleri bir kuruluş kanunuyla düzenlenir.

Kısım VIII.

Devletin Bölgesel Teşkilatlanması

Bölüm I.

Genel ilkeler

Madde 137. (Şehirler, İller ve Özerk Topluluklar)

Devlet bölgesel olarak şehir, il ve kurulabilecek Özerk Topluluklar halinde teşkilatlanmıştır. Bütün bu organlar, kendi işlerinin yönetimiyle ilgili özyönetim hakkına sahiptir.

Madde 138. (Birlik ve Bölgesel Eşitlik)

1. Devlet, Anayasanın 2'nci maddesinde bulunan birlik ilkesinin etkin uygulamasını güvence altına alır, İspanya'nın farklı bölgeleri arasında adil ve yeterli ekonomik denge kurulmasını temin eder ve adalarla ilgili koşullara özel dikkat sarf eder.

2. Farklı Özerk Topluluklar arasındaki farklılıklar hiçbir şekilde ekonomik ve sosyal ayrıcalık getirmez.

Madde 139. (İspanyolların Devlet Topraklarında Eşitliği)

1. Devlet topraklarının her yerinde tüm İspanyollar aynı haklara ve yükümlülüklerle sahiptir.

2. Hiçbir makam, doğrudan ya da dolaylı, İspanyol topraklarında dolaşım ve yerleşme özgürlüğünü ve malların serbest dolaşımını engelleyecek önlemler alamaz.

Bölüm II.

Yerel Yönetim

Madde 140. (Özerklik ve Yerel Demokrasi)

Anayasa, tam tüzel kişiliği olan şehirlerin özerkliğini güvence altına alır. Yönetim ve idareleri, Belediye Başkanları ve Meclis Üyelerinden oluşan Şehir Konseylerine aittir. Meclis Üyeleri şehir halkı tarafından genel, eşit, serbest ve gizli oyla, kanunun belirlediği şekilde seçilir. Belediye Başkanları Meclis Üyeleri veya şehir halkı tarafından seçilir. Kanun, açık konsey sisteminin geçerli olduğu koşulları düzenler.

Madde 141. (İller. Adalar)

1. İl, Devletin faaliyetlerini yerine getirmek için, şehirlerin bir araya gelmesiyle ve bölgesel bölümlenme ile belirlenen, kendi tüzel kişiliği olan yerel bir oluşumdur. İl sınırlarındaki herhangi bir değişiklik Parlamento tarafından bir kuruluş kanunuyla onaylanmalıdır.

2. İllerin idaresi ve illerin özerk yönetimlerinin yetkisi İl Konseylerine (“Diputaciones”) veya temsil karakteri olan diğer kurumlara verilir.

3. İllerin dışında şehir grupları da oluşturulabilir.

4. Takımadalarda, adaların da “Cabildo” ya da Konsey biçiminde kendi yönetimleri olabilir.

Madde 142. (Yerel maliyetler)

Yerel maliyelerin, ilgili kurumlara verilen görevlerin yapılabilmesi için yeterli kaynakları olmalıdır ve Devlet vergilerinden ve Özerk Toplulukların vergilerinden aldıkları pay kadar, temelde kendi koydukları vergilerle finanse edilirler.

Bölüm III.

Özerk Topluluklar

Madde 143. (Özerk Toplulukların Özyönetimi), (Özerklik girişimi)

1. Anayasanın 2’nci maddesinde tanınan özyönetim hakkının kullanılmasında, ortak tarihi, kültürel ve ekonomik özelliklere sahip sınırdaş iller, tarihi olarak bölge statüsünde olan ada toprakları, bu Başlık altında ve ilgili Statülerinde bulunan hükümlere göre, özyönetim şeklini kabul edebilir ve Özerk Topluluklar oluşturabilirler.

2. Özyönetime yönelik bir girişim başlatma hakkı söz konusu İl Konseylerine veya buna denk gelen adalar arası organa ve nüfusları, her bir il veya adanın en azından seçmenlerinin çoğunluğunu temsil eden şehirlerin üçte ikisine aittir. Söz konusu yerel Kurumlar tarafından bu amaçla yapılan başlangıç anlaşmasından itibaren altı ay içinde bu şartların yerine getirilmesi gerekir.

3. Bu girişimin başarılı olmaması durumunda, tekrarlanabilmesi için beş yıl geçmesi gerekir.

Madde 144. (Özerk Toplulukların Özyönetimi), (Özerklik girişimi)

Parlamento (Cortes Generales) ulusal çıkarlar adına ve bir kuruluş kanunu aracılığıyla:

a) Arazi alanı bir ilin alanından daha fazla olmaması ve 143'üncü madde birinci fıkrasında sıralanan özellikleri taşımaması koşuluyla, bir Özerk Topluluk kurmaya yetki verir;

b) İl teşkilatının parçası olmayan topraklar için, duruma göre bir Özerklik Statüsü verir;

c) 143'üncü maddenin ikinci fıkrasında sözü edilen yerel Kurumların girişimini devralır.

Madde 145. (Özerk Topluluklar arasında işbirliği)

1. Özerk Topluluklar federasyonuna hiçbir koşulda izin verilmez.

2. Statüler, Özerk Toplulukların, yönetim için aralarında anlaşmalar yapabilecekleri durumlar, şartlar ve koşulları ve kendileriyle ilgili konulardaki hizmetlerin verilmesi ve bunun yanı sıra, takip eden Parlamento ile iletişimin niteliği ve etkilerini öngörebilir. Diğer tüm durumlarda, Özerk Topluluklar arasındaki işbirliği anlaşmaları Parlamentonun onayını gerektirir.

Madde 146. (Statülerin hazırlanması)

Statü taslağı, İl Konseyi veya söz konusu illerin adalar arası kurumundan üyeler ve bunların içinden seçilen Senatörler ve Milletvekillerinden oluşan bir Meclis tarafından hazırlanır ve kanunlaştırılması için Parlamento'ya gönderilir.

Madde 147. (Özerklik Statüleri), (Özerklik Statülerinin değiştirilmesi)

1. Anayasa hükümleri uyarınca, Statüler her Özerk Topluluğun temel kurumsal kurallarını oluşturur ve Devlet bunları tanıır ve kendi hukuk düzeninin ayrılmaz bir parçası olarak muhafaza eder.

2. Özerklik Statüleri şunları içermelidir:

a) Topluluğun, tarihi kimliğinin en yakın karşılığı olan adı;

b) bölgesinin sınırları

c) kendi özerk kurumlarının adı, teşkilatı ve merkezi;

d) Anayasanın belirlediğı çerçeve içinde kabul edilen yetkiler ve bunlara karşılık gelen hizmetlerin aktarılması için temel koşullar.

3. Statülerin değiştirilmesi bununla ilgili öngörülen usule uygun olacaktır ve her durumda bir kuruluş kanunu yoluyla Parlamentonun onayını gerektirir.

Madde 148. (Özerk Toplulukların Yetkileri)

1. Özerk Topluluklar aşağıdaki konularda yetki üstlenebilir:

i) Kendi özyönetim kurumlarının teşkilatlanması;

ii) Kendi bölgeleri içindeki şehir sınırlarında değişiklik ve genel olarak, aktarılmaları için yerel yönetim tarafından mevzuatla yetki verilen yerel Kurumlara ilişkin Devlet Yönetimiyle ilgili fonksiyonlar;

iii) Şehir ve kırsal kesim planlaması ve konut;

iv) Kendi bölgesi içinde, Özerk Topluluğun yararına olan bayındırlık işleri;

v) Güzergahları münhasıran Özerk Topluluğun bölgesi içinde olan yollar ve demiryolları ve yukarıdaki vasıtalarla veya aynı koşulları yerine getiren teleferikle ulaştırma;

vi) Gemi sığınakları, yat limanları ve hava alanları ve, genelde, ticari faaliyetlerin olmadığı limanlar

vii) Genel ekonomik planlamaya uygun tarım ve hayvan yetiştiriciliği;

viii) Ağaçlık alanlar ve ormanlar

ix) Çevre koruma yönetimi;

x) Özerk Topluluğun yararına hidrolik projelerin, kanalların ve sulamanın planlanması, inşası ve işletmesi; mineral ve termal sular;

xi) İç sulardaki balık avı, kabuklu deniz ürünleri sanayi ve su ürünleri, avcılık ve nehir balıkçılığı;

xii) Yerel fuarlar;

xiii) Ulusal ekonomik politika tarafından belirlenen hedefler içinde Özerk Toplulukların ekonomik kalkınmasını teşvik;

xiv) El sanatları;

xv) Özerk Toplulukların yararına müzeler, kütüphaneler ve müzik konservatuarları;

xvi) Özerk Toplulukların ilgi alanına giren anıtlar;

xvii) Kültürü, araştırmanın teşviki ve uygulanabildiğinde Özerk Topluluğun dilinin öğretimi;

xviii) Kendi bölgesinde turizmin tanıtım ve planlaması;

xix) Sporun ve boş zamanların uygun kullanımını teşvik;

xx) Sosyal yardım;

xxi) Sağlık ve hijyen;

xxii) Bina ve tesislerinin bakım ve korunması; bir kuruluş kanununun belirlediği şartlarda yerel kolluk güçleriyle ilgili koordinasyon ve diğer kuvvetler.

2. Beş yıl geçtikten sonra, Özerk Topluluklar, 149'uncu maddede belirtilen çerçevede, Statülerinde değişiklik yaparak, yetkilerini aşamalı olarak arttırabilirler.

Madde 149. (Devletin münhasır yetkileri), (Devletin Kültür Hizmeti)

1. Devlet, aşağıdaki konularda münhasıran yetkilidir;

f) Tüm İspanyolların haklarını kullanmada ve anayasal görevlerini yerine getirmede eşitliğini güvence altına alan temel koşulların düzenlenmesi;

ii) Vatandaşlık, göçmenlik, yabancıların statüsü ve sığınma hakkı;

iii) Uluslararası ilişkiler;

iv) Savunma ve Silahlı Kuvvetler;

v) Adliye;

vi) Özerk Toplulukların temel kanununun kendine has özelliklerinden

türetilmiş alanlardaki gerekli özel uygulamalar saklı kalmak üzere, ticaret, ceza ve tevkif evleri mevzuatı; muhakeme usulleri;

vii) Özerk Toplulukların organlarının uygulamaları saklı olmak üzere iş mevzuatı;

viii) Medeni kanun, Özerk Toplulukların “fueros” ya da özel kanunları olan kendi Medeni Kanunlarını muhafaza, modifikasyon ve geliştirmesi saklı kalmak üzere; her durumda, kanun hükümlerinin, evliliklerle ortaya çıkan hukuki-medeni ilişkilerin uygulanması ve etkisinin kanunlaşması. Kayıtların tutulması ve noter belgelerinin hazırlanması, sözleşmeden doğan borçlar, hukuki anlaşmazlıkları çözme kuralları ve uyumlu olarak hukukun kaynaklarını belirleme, bu son durumda “fueros” veya özel kanunların kuralları ile uyumlu.

ix) Fikri ve sınai mülkiyetle ilgili mevzuat;

x) Gümrük ve tarife yönetmelikleri; dış ticaret;

xi) Para sistemi: yabancı ülke parası, bozdurma ve dönüştürülebilirlik; kredi, bankacılık ve sigorta ile ilgili yönetmeliklerin esasları;

xii) Ağırlık ve ölçüler ve resmi saatin belirlenmesiyle ilgili mevzuat;

xiii) Ekonomik faaliyetlerin genel planlamasının esasları ve koordinasyonu;

xiv) Genel maliye ve Devlet Borcu;

xv) Bilimsel ve teknik araştırmanın teşviki ve genel koordinasyonu;

xvi) Harici sağlık önlemleri; sağlık işlerinin esasları ve genel koordinasyonu; farmakolojik ürünlerle ilgili mevzuat;

xvii) Sosyal Güvenlik temel mevzuatı ve mali sistemi–Özerk Toplulukların hizmetleri uygulamaları saklı kalmak üzere;

xviii) Kamu Yönetiminin hukuki sisteminin esasları ve kendi memurlarının statüleri ki her durumda, söz konusu yönetimdeki herkesin eşit muamele görmesini garanti eder; Özerk Toplulukların kendi teşkilatlarının hususi özellikleri saklı kalmak üzere, ortak idari usuller; kamulaştırma mevzuatı; sözleşmelerle ve idari ruhsatlarla ilgili temel mevzuat ve tüm Kamu Yönetiminin sorumluluk sistemi;

xix) Deniz balıkçılığı–bu sektörün düzenlenmesinde Özerk Topluluklara devredilen yetkiler saklı kalmak üzere;

xx) Ticari filo ve gemilerin kaydı; kıyıların ışıklandırılması ve denizdeki işaretler; genel amaçlı limanlar, genel amaçlı havaalanları; hava sahası denetimi, hava trafiği ve ulaşımı; hava araçlarının kaydı ve meteoroloji hizmetleri;

xxi) Demiryolları ve birden fazla Özerk Topluluk bölgesinden geçen kara taşımacılığı; genel haberleşme sistemi; motorlu taşıt trafiği; Posta hizmetleri ve telekomünikasyon; hava ve sualtı kabloları ve telsiz haberleşmesi;

xxii) Suların birden fazla Özerk Topluluk bölgesinden geçmesi durumunda su kaynaklarını mevzuatı, düzenlenmesi ve kullanım yetkisi ve yapılması bir başka Topluluğu etkiliyorsa ve enerji taşımacılığı kendi sınırları dışına çıkıyorsa hidroelektrik santrallerin izni;

xxiii) Temel çevre koruma mevzuatı–Özerk Toplulukların ek koruma önlemi alma yetkisi saklı kalmak üzere; ağaçlık alanlar, ormanlar ve otlaklarla ilgili temel mevzuat;

xxiv) Kamu yararına veya yürütülmesi birden fazla Özerk Topluluğu ilgilendiren bayındırlık işleri;

xxv) Madencilik ve enerjinin düzenlenmesinin temelleri;

xxvi) Silah ve patlayıcı madde üretimi, satışı ve kullanımı;

xxvii) Basın, radyo ve televizyon ve genel olarak tüm sosyal haberleşme araçlarını düzenlenmesiyle ilgili temel kurallar–Özerk Topluluklara bırakılan geliştirme ve uygulama yetkileri saklı kalmak üzere;

xxviii) İspanya'nın tarihi ve sanatsal mirasının ve milli anıtların yurtdışına çıkarılması ve yağmasına karşı koruma; müzeler, kütüphaneler ve Devlete ait arşivler –bunların Özerk Topluluklarca yönetimi saklı olmak üzere;

xxix) Kamu güvenliği–kendi Statülerinde belirtildiği şekilde ve bir kuruluş kanunuyla oluşturulan çerçeve dahilinde Özerk Toplulukların kolluk gücü oluşturma olasılığı saklı kalmak üzere;

xxx) Akademik derece ve mesleki ehliyetlerin elde edilmesi, verilmesi ve standardizasyonu ile ilgili koşulların düzenlenmesi ve bu konuda kamu makamlarının yükümlülüklerini yerine getirmelerini güvence altına almak için Anayasanın 27'nci maddesinin geliştirilmesinde temel kurallar;

xxxi) Devlet amaçlı istatistikler;

xxxii) Referandum yoluyla halka danışma izni.

2. Özerk Topluluklar tarafından üstlenebilecek yetki sınırları saklı kalmak üzere, Devlet kültürün geliştirilmesini bir görev ve asli işlev olarak görür ve kendileriyle işbirliği içinde, Özerk Topluluklar arasında kültür iletişimini kolaylaştırır.

3. Mevcut Anayasayla açıkça Devlete atfedilmemiş konular, kendi Statülerine dayanarak Özerk Toplulukların yetkisinde olabilir. Özerklik Statülerinde üstlenilmemiş yetki alanlarıyla ilgili konular Devletin yetki alanına girer ve anlaşmazlık durumunda, yetkinin açıkça bırakılmadığı tüm konularda, Devletin kanunları Özerk Topluluklarınkinin önüne geçer. Devlet hukuku, her durumda özerk Toplulukların hukukunu tamamlayıcıdır.

Madde 150. (Yasama yetkisinin koordimasyonu)

1. Parlamento (Cortes Generales), Özerk Topluluklara, Devlet hukukunca oluşturulan rehber ilkeler, temeller ve esaslar çerçevesinde, Devlet yetkileri konusunda her türlü kanun yapma yetkisini devreder. Mahkemelerin yetkileri saklı kalmak üzere, her temel kanun, Parlamento tarafından, Özerk Toplulukların mevzuatı üzerinden denetim yöntemini içerir.

2. Devlet Özerk Topluluklara, bir kuruluş kanunu yoluyla, doğaları gereği aktarılma veya devredilmeye uygun yetkileri aktarabilir veya devredebilir. Kanun, her durum için, mali araçların uygun aktarılmasını ve Devlette bırakılacak denetim biçimlerini öngörebilir.

3. Devlet, kamu çıkarı söz konusu olduğunda, yargılama yetkisi devredilmiş olan konularda bile, Özerk Toplulukların kural koyuculuk hükümlerini uyumlaştırmak için gerekli ilkeleri belirleyen kanunlar çıkarabilir. Her bir Meclisin salt çoğunluğunun oylarıyla, bu gerekliliği değerlendirmek Parlamento'ya (Cortes Generales) kalmıştır.

Madde 151. (Statü hazırlanması)

1. Sadece İl Konseyleri veya adalar arası organlar tarafından değil, her birinde seçmenlerin çoğunluğunu temsil eden, ilgili her bir ilin dörtte üçü tarafından da 143'üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen zaman sınırında, özyönetim elde etmek için girişim konusunda mutabakat sağlandığında ve söz konusu girişim, bir kuruluş kanununun belirlediği koşullarda, her bir ildeki seçmenlerin salt çoğunluğu tarafından bir referandumla onaylanırsa, 148'inci maddenin ikinci fıkrasında atfedilen beş yıllık dönemi beklemek gerekmez.

2. Yukarıdaki fıkrada öngörülen durumda, Statü hazırlama usulü aşağıdaki gibidir:

i) Hükümet, üyelerinin salt çoğunluğu tarafından kabul edilmek üzere, sadece Özerklik Statüsünün taslağını hazırlamak amacıyla, kendilerinin bir Meclis oluşturabilmeleri amacıyla özyönetim isteyen bölgedeki seçim çevrelerinden seçilerek gelmiş tüm Milletvekili ve Senatörleri toplantıya çağırır.

ii) Taslak Statü Parlamenter Asamblesinde kabul edildiğinde, ortak mutabakatla nihai şekline karar vermek için, öneren Asamble'den bir delegasyonun yardım ve işbirliğiyle, iki aylık bir süre zarfında inceleyecek olan Anayasa Komisyonuna gönderilir.

iii) Böyle bir anlaşma sağlanırsa, ortaya çıkan metin bir referandumla, önerilen Statü kapsamında olacak bölge içindeki illerin seçmenlerine sunulur.

iv) Taslak Statü, her bir ilde, kullanılan geçerli oyların çoğunluğu ile onaylanırsa, Parlamento'ya (Cortes Generales) sevk edilir. Her iki Meclisin genel kurulunda yapılan oylamayla metin kabul edilir.

v) Kabul edildikten sonra, Kral Statüyü onaylar ve kanun olarak yayımlar. Bu fıkranın ii) numaralı bendinde sözü edilen anlaşma sağlanamazsa, taslak Statünün Parlamento'daki yasama süreci, kanun Tasarılarıinkiyle aynı olur. Parlamento'da Kabul edilen metin, bir referandumla, taslak statünün kapsayacağı bölge içindeki illerin seçmenlerinin oylarına sunulur. Her ildeki kullanılan geçerli oyların çoğunluğu ile kabul edilmesi durumunda, yukarıdaki bentte belirtildiği şekilde yayımlar.

3. Yukarıdaki fıkranın iv) ve v) numaralı bentlerinde tanımlanan durumlarda, bir ya da birkaç ilde taslak Statünün kabul edilmemesi, bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen kuruluş kanunuyla şartları belirtilen bir şekilde, kalan illerin bir Özerk Topluluğa dönüşmesine engel oluşturmaz.

Madde 152. (Özerk Toplulukların Organları)

1. Statülerin yukarıdaki maddede sözü edilen usulle kabul edilmesi durumunda, kurumsal Özerk teşkilat, bölgenin çeşitli alanlarının temsiline güvence altına alan bir nispi temsil sistemine göre genel oyla seçilmiş bir Yasama Meclisi; yürütme ve idare fonksiyonlarına sahip bir Yönetim Konseyi

ve Meclis tarafından üyeleri arasından seçilen ve Kral tarafından atanan bir Başkan üzerine temellendirilir. Başkan, ilgili Topluluğu en üst düzeyde temsil eden Yönetim Konseyinin yönlendirmekten ve Devletin normal temsilinden sorumludur Başkan ve Yönetim Konseyi üyelerinin Meclise karşı siyasi sorumlulukları vardır.

Yargıtay tarafından yürütülen yargılama yetkisi saklı kalmak üzere, Yüksek Adalet Divanı Özerk Topluluk bölgesi içinde Yargı erkinin başında olacaktır. Özerk Toplulukların Statüleri, bölgenin yargıyla ilgili sınırlarını belirleyen düzenlemeye katkıda bulunacakları, tamamı yargı erki konusundaki kuruluş kanunu hükümleri ve birlik ve bağımsızlıkla uyum halinde olması gereken koşulları ve şekli belirler.

123'üncü madde hükümleri saklı kalmak üzere, varsa birbirini izleyen yargılamalar, ilk derece yetkili Mahkemenin bulunduğu Özerk Topluluk bölgesiyle aynı bölgede bulunan yargı organları önünde görülür.

2. İlgili Statüler bir kez kabul edildikten ve yayımlandıktan sonra, değiştirilmeleri için kendilerinde belirtilen usuller çerçevesinde ve ilgili seçim kütüklerinde kayıtlı seçmenlerin referandumuna başvurulur.

3. Sınırdış şehirleri bir araya getirerek, Statüler, tam tüzel kişiliğe sahip olacak kendi bölgesel seçim çevrelerini kurabilirler.

Madde 153. (Özerk Topluluk organlarının denetimi)

Özerk Toplulukların organlarının denetimi aşağıdakiler tarafından yapılır:

- a) Anayasa Mahkemesi, kanun hükmünde olan düzenleyici hükümlerinin anayasaya uygunluğu ile ilgili konularda;
- b) Hükümet, 150'nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen temsilci fonksiyonların yürütülmesi konusunda, kendi görüşünü Danıştay'a devrederek;
- c) Özerk yönetim ve yönetmelikler ile ilgili idari dava yargı organları;
- d) Mali ve bütçesel konular ile ilgili olarak Sayıştay.

Madde 154. (Özerk Topluluklarda Devlet Temsilcisi)

Hükümet tarafından atanan bir temsilci Özerk Topluluğun bölgesel alanında Devlet idaresini yönlendirir ve gerektiğinde, Topluluğun kendi idaresi ile koordine eder.

Madde 155. (Özerk Topluluklarda Devlet Temsilcisi)

1. Eğer bir Özerk Topluluk, Anayasa veya diğer kanunların koyduğu yükümlülükleri yerine getirmez veya İspanya'nın genel çıkarlarına ciddi biçimde zarar verecek şekilde hareket ederse, Hükümet, Özerk Topluluğun Başkanına şikayette bulunur ve doyurucu bir cevap alamazsa, Senato'nun salt çoğunluğuyla aldığı bir kararın ardından, söz konusu Özerk Topluluğu, ilgili yükümlülükleri yerine getirmeye zorlamak veya yukarıda söz edilen kamu çıkarlarını korumak için gerekli önlemleri alır.

2. Hükümet, yukarıdaki fıkrada öngörülen tedbirleri uygulamak amacıyla, bütün Özerk Topluluklara talimat gönderebilir.

Madde 156. (Özerk Toplulukların Mali Özerkliği)

1. Özerk Topluluklar, Hazine ile koordinasyon ve tüm İspanyollar arasında birlik ilkeleriyle uyum içinde, yetkilerini geliştirmek ve uygulamak için mali özerkliğe sahiptir.

2. Özerk Topluluklar, kanun ve Statülere uygun olarak, Devletin vergi kaynaklarının toplanması, yönetimi ve tasfiyesi için Devletin temsilcisi veya işbirlikçisi olarak hareket edebilir.

Madde 157. Özerk Toplulukların kaynakları)

1. Özerk Toplulukların kaynakları şunlardan oluşur:

a) Devlet tarafından kısmen veya tamamen devredilen vergiler; Devlet vergileri ve diğer Devlet gelirlerine sürşarj.

b) Kendilerine özel vergiler, tarife bedelleri ve özel resimler;

c) Bölgeler arası bir takas fonundan transferler ve Devlet Bütçesinden alınan ödenekler;

d) Mülklerinden ve özel hukuk kazançlarından toplanan gelirler;

e) Kredi operasyonlarından elde edilen gelirler.

2. Özerk Topluluklar, hiçbir şekilde, kendi bölgeleri dışında bulunan mülkiyet üzerinden vergi toplayamaz veya malların ve hizmetlerin serbest dolaşımını engelleyemezler.

3. Yukarıdaki birinci fıkrada sıralanan mali yetkilerin kullanımı, çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümü ve Özerk Topluluklarla Devlet arasındaki olası mali işbirliği bir kuruluş kanunuyla düzenlenebilir.

Madde 158. (Bölgeler arası Takas Fonu)

1. Üstlendikleri Devlet hizmetlerinin hacmiyle ve temel kamu hizmetlerinin asgari düzeyde bütün İspanya topraklarında sağlama teminatlarına orantılı olarak Özerk Topluluklara Devlet Bütçesinden ödenek ayrılabilir.

2. Bölgeler arası ekonomik dengesizliklerin düzeltilmesi ve birlik ilkesinin uygulanması amacıyla, yatırım harcamaları için, duruma göre, Parlamento'nun (Cortes Generales) kaynakları Özerk Topluluklar arasında dağıtacağı bir takas fonu kurulur.

Kısım IX.

Anayasa Mahkemesi

Madde 159. (Anayasa Mahkemesi)

1. Anayasa Mahkemesi Kral tarafından atanan on iki üyeden oluşur. Bunlardan dördünü üyelerinin beşte üç çoğunluğuyla Kongre, dördünü aynı çoğunlukla Senato aday gösterir, ikisi Hükümet tarafından ve ikisi de Hâkimler Yüksek Kurulu tarafından aday gösterilir.

2. Anayasa mahkemesi üyeleri, tamamı en az on beş yıllık mesleki deneyime sahip Hâkimler, üniversite profesörleri, Savcılar, kamu görevlileri ve avukatlar arasından atanır.

3. Anayasa Mahkemesi üyeleri dokuz yıllık bir süre için atanırlar ve her üç yılda bir üçte biri yenilenir.

4. Anayasa mahkemesi üyeliği ile bağdaşmayan durumlar: her tür temsil görevi, her türlü siyasi veya idari görev, bir siyasi partide veya sendikada yönetim rolü veya bunların hizmetinde herhangi bir istihdam, hâkim veya savcılık ve herhangi bir mesleki ya da ticari faaliyet. Ayrıca, yargı mensuplarının kısıtlılık halleri Anayasa Mahkemesi üyeleri için de geçerlidir.

5. Anayasa Mahkemesi üyeleri, görevleri süresinde bağımsızdırlar ve azledilemezler.

Madde 160. (Anayasa Mahkemesi Başkanı)

Anayasa Mahkemesi Başkanı, Mahkemenin genel kurulunun önerisiyle, mahkeme üyeleri arasından üç yıllık bir süre için Kral tarafından atanır.

Madde 161. (Anayasa Mahkemesinin yetkileri)

1. Anayasa Mahkemesi İspanyol topraklarının tamamı üzerinde yargılama yetkisine sahiptir ve aşağıdakilere bakmak için yetkilidir:

a) Kanunlar ve kanun hükmünde düzenlemelerin anayasaya aykırılık iddiasıyla başvuruları. İçtihatla yorumlandığında, bir kanun gücünde hükmün anayasaya aykırılığının ilanı, geçersiz kılınan mahkumiyet veya mahkumiyetler kesin hüküm statüsünü kaybetmese de, bu hükmü etkiler.

b) Kanunun ortaya koyduğu şartlar ve şekillerde, Anayasanın 53'üncü maddesinin ikinci fıkrasında geçen haklar ve özgürlüklerin ihlaline karşı, bireysel korunma başvuruları;

c) Devlet ve Özerk Topluluklar arasında veya Özerk Toplulukların kendi aralarında görev uyumsuzlukları;

d) Anayasa veya kuruluş kanunlarıyla kendisine devredilen diğer konular.

2. Hükümet, Özerk Toplulukların kuruluşlarının kabul ettiği hüküm ve kararlara Anayasa Mahkemesinde itiraz edebilir ve itiraz edilen hüküm veya kararların yürütmesi durdurulabilir, ancak, Mahkeme, beş ayı geçmeyen bir süre içinde, duruma göre, yürütmeyi durdurmayı onaylar veya kaldırır.

Madde 162. (Anayasaya aykırılık başvuruları)

1. Başvuru yapabilenler:

a) Anayasaya aykırılık itirazları: Başbakan, Ombudsman, elli Milletvekili, elli Senatör, Özerk Toplulukların yürütme organları, mümkünse Meclisleri;

b) Bireysel korunma başvurusu: meşru menfaati olan herhangi bir birey ya da tüzel kişi ve ayrıca Ombudsman ve Cumhuriyet savcılığı.

2. Diğer tüm durumlarda, kuruluş kanunu hangi kişi ve kuruluşların başvuru yapabilmeye uygun olduğunu belirler.

Madde 163. (Anayasaya aykırılık başvuruları)

Eğer bir yargı organı, bir davada, ona uygulanan kanun statüsüne sahip bir yönetmelik ve kararın dayandığı hükmün Anayasaya aykırı olduğunu değerlendirirse, hiçbir durumda ertelenemeyen, kanunla belirlenmiş haller, şekiller ve neticelere tabi olarak, konuyu Anayasa Mahkemesine götürebilir.

Madde 164. (Anayasa Mahkemesi kararları)

1. Anayasa Mahkemesinin kararları, Devletin Resmi Gazete'sinde, varsa karşı oylarıyla birlikte, yayımlanır. Yayımlandıkları günü izleyen günden itibaren kesin hüküm halini alırlar ve bunlara karşı başvuru yapılamaz. Bir kanunun veya kanun hükmünde hükmün anayasaya aykırılığını ilan eden kararlar ve bir hakkın kişisel tanınması ile sınırlı olmayanlar, tüm kişiler için bağlayıcıdır.

2. Karar aksine hükmetmedikçe, kanunun anayasaya aykırılık hükmünden etkilenmeyen kısmı yürürlükte kalır.

Madde 165. (Anayasa Mahkemesi kararları)

Bir kuruluş kanunu, Anayasa Mahkemesinin işleyişini, üyelerinin statülerini, kendisinden önce izlenmesi gereken süreci ve önüne getirilen davaları belirleyen koşulları düzenler.

Kısım X. Anayasada Değişiklik

Madde 166. (Anayasada değişiklik)

Bir Anayasa değişikliği önerme hakkı 87'nci maddenin bir ve ikinci fıkralarında yer alan şartlar dâhilinde uygulanır.

Madde 167. (Anayasada değişiklik)

1. Anayasa değişikliği Tasarıları her bir Meclisin üyelerinin beşte üç çoğunluğuyla onaylanır. Meclisler arasında mutabakata sağlanamadığı takdirde, Milletvekili ve Senatörlerden oluşan bir ortak komisyon kurulur ve bu komisyon Kongre ve Senatóda oylanmak üzere bir metin sunar.

2. Yukarıdaki fıkrada belirtilen usulde bir onay sağlanamazsa ve metin Senato'da salt çoğunlukla kabul edildiği takdirde, Kongre değişikliği üçte iki oranında lehte oyla kabul edebilir.

3. Değişiklik Parlamento (Cortes Generales) tarafından kabul edildikten sonra, kabul edilmesinden itibaren on beş gün içinde Meclislerden birinin üyelerinin onda bir oyuyla talep edildiğinde, onaylanmak üzere referanduma sunulur.

Madde 168. (Anayasada Temel Reformlar)

1. Anayasanın topluca değiştirilmesi veya Başlangıç Başlığı, Başlık I, Bölüm İki, Kesim 1 veya Başlık II'yi etkileyen kısmi bir değişiklik önerilirse, esas her bir Meclisin üyelerinin üçte iki çoğunluğuyla onaylanır ve Parlamento derhal fesholur.

2. Seçilmiş Meclisler kararı onaylar ve, her iki Meclisin üyelerinin üçte iki çoğunluğuyla onaylanması gereken yeni Anayasa metnini inceler.

3. Değişiklik Parlamento (Cortes Generales) tarafından kabul edildikten sonra onaylanmak üzere referanduma götürülür.

Madde 169. (Anayasada Temel Reformlar)

Savaş sırasında veya 116'ncı maddede sıralanan hallerde Anayasa değişikliği süreci başlatılamaz.

Ek Hükümler

Bir. (Özerk Bölgelerin tarihi hakları)

Anayasa, “fueros” (yerel kanunlar) ile konan bölgelere ait tarihi haklara saygı gösterir ve korur.

“Furo” sisteminin genel güncellemesi, uygun olduğunda, Anayasa ve Özerklik Statüleri çerçevesinde yapılır.

İki.

Bu Anayasanın 12’nci maddesinde söz konusu olan reşit olmaya ilişkin beyan, Özel Hukuk alanında “furo”ların uygulandığı hallerde geçerli değildir.

Üç. (Kanarya Adalarının Ekonomik ve Vergi Rejimi)

Kanarya Takımadalarının maliye ve vergi sisteminde herhangi bir değişiklik önceden Özerk Topluluğun, veya duruma göre geçici özerklik organının, bir raporunu gerektirir.

Dört.

Birden fazla Bölge Mahkemesinin yetkili olduğu Özerk Topluluklarda, Özerklik Statüsü, Yargı Erki konusundaki Kuruluş Kanunu hükümleriyle uyumlu olmak koşuluyla, aralarında görev dağılımı yaparak, mevcut Mahkemeleri devam ettirebilir.

Geçici Hükümler

Bir. (Özerklik öncesi Organların Özerklik Statüsü yazma girişimi)

Geçici Özerk yönetim olan bölgelerde, bunların tüzel kişileri, üyelerinin salt çoğunluğunun kabul ettiği kararlar vasıtasıyla, 143'üncü maddenin ikinci fıkrasında Geçici Konseylere veya adalar arası organlara devredilen yetkiyle, özerklik yönünde girişim üstlenebilir.

İki. (Özerklik öncesi Organların Özerklik Statüsü yazma girişimi)

Geçmişte, plebisitle, taslak Özerklik Statüleri Kabul eden ve bu Anayasanın ilanı zamanında geçici özerk yönetimleri olan bölgeler, kendi özerklik öncesi yüksek tüzel kişiliklerinin salt çoğunluğu ile mutabakat sağladıklarında, derhal 148'inci maddenin ikinci fıkrasında öngörülen şekilde ilerleyebilirler. Özerklik öncesi tüzel kişilikler istediğinde, taslak Statüler 151'inci maddenin ikinci fıkrası hükümlerine uygun olarak hazırlanır.

Üç. (Özerklik öncesi Organların Özerklik Statüsü yazma girişimi)

143'üncü maddenin ikinci fıkrasında yer alan, yerel tüzel kişilere veya üyelerine devredilen Özerkliğe giden süreci başlatma hakkı, Anayasa yürürlüğe girdiğinde, durumda, yerel seçimler yapıncaya kadar ertelenir.

Dört. (Navarra)

1. Navarra ile ilgili olarak ve Navarra'nın Bask Genel Konseyine veya yerini alan Bask özerk yönetimine katılma amacıyla, Anayasanın 143'üncü madde hükümleriyle belirlenen süreç yerine, girişim yetkisi "Foral" organa bırakılır ve bu organ kendisini oluşturan üyelerin çoğunluğu ile karar alır. Bu girişimin geçerli olabilmesi için, yetkili "Foral" organın aldığı karar açıkça bu amaç için yapılan referandumla ve kullanılan geçerli oyların çoğunluğuyla onaylanır.

2. Girişim başarılı olmazsa, sadece yetkili "Foral" organın başka bir görev döneminde ve her durumda, sadece 143'üncü maddede belirtilen asgari süre geçtikten sonra tekrarlanabilir.

Beş. (Ceuta ve Melilla)

Ceuta ve Melilla şehirleri, ilgili belediye Meclisleri, üyelerinin çoğunluğuyla kabul edilen bir karar vasıtasıyla böyle bir karar alırsa ve Parlamento (Cortes Generales) 144'üncü maddede belirtilen şartlarda, bir kuruluş kanunuyla bunu onayladığı takdirde, kendilerini Özerk Topluluklara dönüştürebilirler.

Altı. (Ceuta ve Melilla)

Kongrenin Anayasa Komisyonuna gönderilen taslak Statüler alındıkları sıraya göre işleme konulur. 151'inci maddede geçen iki aylık dönem, Komisyonun taslağı veya peş peşe gelen taslakları incelemeyi tamamladığı andan itibaren sayılır.

Yedi. (Geçici Özerk organların feshi)

Aşağıdaki hallerde geçici özerk organlar feshedilmiş sayılır:

a) Özerklik Statüleri ile oluşturulan organlar Anayasaya uygun olarak kurulduğunda;

b) Özerklik elde etmeye yönelik girişim, 143'üncü maddede belirtilen şartlara uymaması sebebiyle başarısız olduğunda;

c) Organ, geçici hükümle tanınan hakları üç yıllık bir dönem içinde kullanmadığında.

Sekiz. (Anayasanın onaylanmasından sonra mevcut Parlamento ve Hükümet)

1. Şu anki Anayasa yürürlüğe girdiğinde, bunu kabul eden Meclisler, burada sırasıyla Kongre ve Senato için belirtilen işlev ve yetkileri üstlenir. Öte yandan, görev dönemleri hiçbir koşulda 15 Haziran 1981'i aşamaz.

2. 99'uncu maddeye ilişkin olarak, Anayasanın ilanının, bu hükümlerin müteakip uygulamaları için Anayasal temel oluşturduğu kabul edilir. Bu amaçla, söz konusu maddede yer alan hükümlerin uygulanabilmesi için, Anayasanın ilanından itibaren otuz günlük süre vardır. Bu süre içinde, bu görev için Anayasanın belirlediği işlev ve görevleri üstlenen mevcut Başbakan, 115'inci maddeyle kendisine verilen yetkiyi kullanma kararı alabilir ya da istifa yoluyla, 99'uncu maddede konulmuş olan hükümlerin uygulanması için yolu açar. Sözü edilen ikinci durumda, Cumhurbaşkanına ilişkin durum 101'inci maddenin ikinci fıkrasına öngörüldüğü gibidir.

3. Fesih durumunda, Anayasanın 115'inci madde hükümlerine göre ve 68 ve 69'uncu maddelerde yer bulan hükümler kanunlaşmamışsa, 70'inci maddesinin birinci fıkrası ve b) bendinin ve oy verme yaşıyla ilgili hükümleri ve 69'uncu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan hükümlerin doğrudan geçerli olacağı seçilememe ve bağdaşmazlık durumlarıyla ilgili olanlar hariç, seçimlerde daha önceki kurallar geçerli olur.

Dokuz. (Anayasa Mahkemesi Üyeliklerinin yenilenmesi)

Anayasa Mahkemesi üyelerinin ilk kez seçilmelerinde üç yıl sonra, istifa etmek ve yerlerini yeni üyelere bırakmak üzere, aynı seçim çevresinden gelen dört üyelik bir grup kura ile tespit edilir. Bu amaca münhasır olmak üzere, Hükümetin teklifiyle atanan iki üye ve Hâkimler Genel Kurulunun teklifiyle atanan iki üye aynı seçim çevresinden kabul edilir. Üç yıl geçtikten sonra, aynı süreç, yukarıda sözü edilen kura çekme işleminden etkilenmeyen iki grup için tekrarlanır. Bundan sonra da 159'uncu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan hükümler geçerlidir.

Yürürlükten Kaldırılanlar

(Temel Kanunların Yürürlükten Kaldırılması)

(25 Ekim 1839 ve 21 Temmuz 1876 tarihli Kanunların yürürlükten kaldırılması)

(Yürürlüğe girme/Geçerli olma)

1. Politika reformu için 4 Ocak 1977 tarihli Kanun ve aşağıdaki diğer kanunlar, daha önce yukarıda geçen kanunla kaldırılmamışlarsa, bu Anayasayla yürürlükten kalkar: 17 Mayıs 1958 tarihli Dolaşım Temel İlkeleri Kanunu, 17 Temmuz 1945 tarihli İspanya Halkı «Fuero»su, 9 Mart 1938 tarihli Emek «Fuero»su, 17 Temmuz 1942 tarihli Cortes Anayasası, 26 Temmuz 1947 tarihli, 10 Ocak 1967 yılında tamamı değişikliğe uğrayan Devlet Başkanlığının İntikali Kanunu. Aynı şekilde son sözü edilen kanun ve 22 Ekim 1948 tarihli Milli Referandum Kanunu da yürürlükten kalkmıştır.

2. Halâ geçerliliği olma ihtimaline karşı, Alava, Guipuzcoa ve Vizcaya illeriyle ilgili olabilecek 25 Ekim 1839 tarihli Kanun kesin olarak iptal edilmiş sayılır.

Aynı şartlara istinaden, 21 Temmuz 1876 tarihli Kanun yürürlükten kalkar.

3. Aynı şekilde, Anayasada yer alan hükümlerle çelişen her türlü hüküm yürürlükten kalkar.

Son Hüküm

Bu Anayasa, Devletin Resmi Gazete'sinde yayımlandığı gün yürürlüğe girer. Ayrıca İspanya'nın diğer dillerinde de yayımlanır.

Bireyler Olsun, Makamlar Olsun Tüm İspanyolların Bu Anayasaya Bağlı Kalmasını Buyurur ve Devletin Temel Kanunu Olarak Saygı Duyulmasını Güvence Altına Alırız.

Palacio De Las Cortes,
Yirmiyedi Aralık Bin Dokuzyüz Yetmiş Sekiz

Juan Carlos

